

**KNJIŽNICA
RADLJE OB DRAVI**
Mariborska cesta 6
2360 RADLJE OB DRAVI
Tel.: 02 888 04 04
E-pošta: sikrdl@r-dr.sik.si

LETNO POROČILO

2019

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

KAZALO

POSLOVNO POROČILO	3
SPLOŠNI DEL	3
1 Predstavitev javnega zavoda	3
1.1 Ime, sedež in pravni status zavoda	3
1.2 Ustanovitelj zavoda	3
1.3 Zakonske podlage	3
1.4 Organizacija Knjižnice Radlje ob Dravi	4
1.5 Predstavitev odgovornih oseb	5
2 Cilji in sporočila	6
POSEBNI DEL	8
3 Podatki o izvajanju knjižnične dejavnosti v letu 2019	8
4 Letni prirast knjižničnega gradiva in knjižnična zbirka	8
4.1 Letni prirast konvencionalnega gradiva	8
4.2. Elektronsko gradivo	11
4.3 Knjižnična zbirka	11
5 Obisk, izposoja, obratovalni čas in članstvo	12
5.1 Obisk knjižnice v letu 2019	12
5.2 Izposoja gradiva v letu 2019	13
5.3 Obratovalni čas knjižnice	15
5.4 Članstvo	16
6 Kulturne in druge dejavnosti	19
6.1 Podatki o številu dejavnosti, obisku in primerjava s preteklima dvema letoma	19
6.2 Dejavnosti za spodbujanja branja pri otrocih in mladini	20
6.3 Dejavnosti za spodbujanja branja pri odraslih	23
6.4 Druge dejavnosti in prireditve	26
6.5 Sredstva in kadri za izvedbo dejavnosti in prireditev	29
7 Zaposleni v knjižnici	29
8 Strokovno delo	30
9 Prostori knjižnice in oprema	30
9.1 Prostori knjižnice	30
9.2 Oprema	31
10 Povezovanje knjižnice z okoljem	33
RAČUNOVODSKO POROČILO JAVNEGA ZAVODA	34
1 Bilanca stanja za leto 2019 in pojasnila	36
1.1 Bilanca stanja za leto 2019	36
1.2 Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju	37
1.3 Kratkoročna sredstva	37
1.4 Kratkoročne obveznosti	38
1.5 Obveznosti za neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva	38
2 PRIHODKI IN ODHODKI 2018	39
2.1 Izkaz prihodkov in odhodkov za leto 2019	39
2.2 Prihodki po virih financiranja	40
2.3 Pregled odhodkov za leto 2019 v primerjavi z letom 2018	41
2.4 Pregled odhodkov za leto 2019 v primerjavi s finančnim načrtom	42
2.5 Izkaz prihodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti	43
3 Ostali računovodski izkazi	44
3.1 Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka	44
3.2 Izkaz računa finančnih terjatev in naložb	44
3.3 Izkaz računa financiranja	44
POVZETEK s poudarkom na doseženih ciljih in rezultatih	45

POSLOVNO POROČILO JAVNEGA ZAVODA

SPLOŠNI DEL

1 Predstavitev javnega zavoda

1.1 Ime, sedež in pravni status zavoda

Zavod posluje pod imenom Knjižnica Radlje ob Dravi
Sedež zavoda: Mariborska cesta 6, 2360 Radlje ob Dravi
Davčna številka: 81782268, zavod ni davčni zavezanec
Matična številka: 5814197
TRR: 01301-6030373775, odprt pri UJP Slovenska Bistrica
Telefon: 02 88 80 404
E-naslov: sikrdl@r-dr.sik.si

1.2 Ustanovitelji zavoda

Ustanovitelji zavoda so občine: Radlje ob Dravi, Muta, Vuzenica, Podvelka in Ribnica na Pohorju. Naštete občine so knjižnico ustanovile z aktom: **Odlok o ustanovitvi Knjižnice Radlje ob Dravi**, MUV 21/03.

1.3 Zakonske podlage za delovanje Knjižnice Radlje ob Dravi – državni in lokalni zakoni, predpisi, akti:

- Zakon o knjižničarstvu - ZKnj-1, UL RS 87/01, 96/2002-ZUJIK in 92/15
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o knjižničarstvu – ZKnj-1A, UL RS št. 92/15
- Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture – ZUJIK, UL RS št. 77/07 – UPB, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13 in 68/16,
- Zakon o zavodih. UL RS 12/91, 8/96, 36/00 – ZPDZC in 127/06 – ZJZP
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe. UL RS 73/03, 70/08 in 80/12
- Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah. UL RS 88/03
- Pravilnik o razvidu knjižnic. UL RS 105/03
- Pravilnik o izvajanju knjižničnega nadomestila. UL RS 42/04, 14/09, 19/15 in 38/16
- Pravilnik o izločanju in odpisu knjižničnega gradiva. NUK/13.6.2003
- Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic. UL 19/2003
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic. UL RS 29/2003
- Zakon o delovnih razmerjih, UL RS 21/2013 in spremembe
- Zakon o varnosti in zdravju pri delu. UL RS 43/2011
- Zakon o avtorski in sorodnih pravicah. UL RS 16/07 – UPB, 68/08, 110/13, 56/15 in 63/16 – ZKUASP
- Zakon o javnih uslužbencih. UL RS 63/2007-UPB in spremembe
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju. UL RS 108/2009-UPB in spremembe
- Kolektivna pogodba za javni sektor. UL RS 57/2008
- Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v RS. UL RS št. 45/94, 45/94, 39/96, 39/99 – ZMPUPR, 82/99, 102/00, 52/01, 64/01, 43/06 – ZKoIP, 60/08, 32/09, 32/09, 40/12, 46/13, 106/15, 46/17, 2/17 – popr. in 80/18),
- Pravilnik o napredovanju javnih uslužbencev v plačne razrede, UL RS 110/08 in 12/15
- Pravilnik o merilih za ugotavljanje redne delovne uspešnosti direktorjev pravnih oseb javnega prava s področja kulture UL RS 7/2009

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

- Pravilnik o imenovanju v strokovne nazive v knjižnični dejavnosti, UL RS 9/09, 108/11 in 65/16
- Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice. Ministrstvo za kulturo 2018
- Etični kodeks slovenskih knjižničarjev. 1995
- Uredba o dodatni delovni uspešnosti v javnem sektorju. UL RS 23/04, 71/04 in 14/06
- Uredba o plačah direktorjev v javnem sektorju. UL RS št. 73/05 in spremembe
- Odlok o ustanovitvi Knjižnice Radlje ob Dravi (MUV 21/2003)
- ostali zakonski predpisi, ki vplivajo na področje izvajanja knjižnične dejavnosti kot javne službe.

1.4 Organizacija Knjižnice Radlje ob Dravi

Knjižnica Radlje ob Dravi ima **organizirano knjižnično mrežo**, s katero skrbi za uresničevanje knjižnične dejavnosti na območju občin **Radlje ob Dravi, Muta, Vuzenica, Podvelka in Ribnica na Pohorju, to je za skupno 15.709 prebivalcev (stanje po 1. 1. 2019).**

Osrednja knjižnica je **Knjižnica v Radljah ob Dravi**, kjer poteka glavnina strokovnega in upravnno-administrativnega dela – tu je tudi sedež knjižnice. Krajevne knjižnice so na Muti, v Vuzenici, Podvelki in Ribnici na Pohorju ter izposojevališče na Kapli.

Osrednja knjižnica v Radljah: pogled na oddelek za odrasle in na otroški oddelek

krajevna knjižnica na Muti

krajevna knjižnica v Vuzenici

krajevna knjižnica v Podvelki

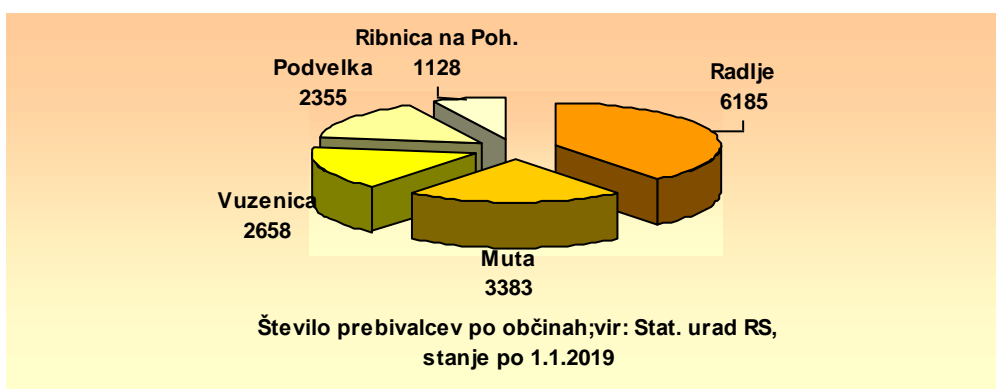
izposojevališče na Kapli – v šoli

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

krajevna knjižnica v Ribnici na Pohorju

Prebivalci po občinah na območju, za katero izvaja Knjižnica Radlje ob Dravi knjižničarsko dejavnost:

1.5 Predstavitev odgovornih oseb

- Direktorica Slavica Potnik;
- Svet zavoda (trije predstavniki ustanovitelja, trije predstavniki uporabnikov in trije predstavniki zavoda).

a. Direktor / direktorica zastopa, predstavlja in vodi poslovanje zavoda ter odgovarja za zakonitost in strokovnost dela zavoda. Direktor mora pri vodenju poslov ravnati z javnimi sredstvi s skrbnostjo vestnega gospodarja. Naloge direktorja so: organizira delo javnega zavoda, sprejema strateški načrt, program dela, akt o organizaciji dela po predhodnem mnenju reprezentativnih sindikatov v javnem zavodu, akt o sistemizaciji delovnih mest po predhodnem mnenju reprezentativnih sindikatov v javnem zavodu, sprejema kadrovski načrt, sprejema načrt nabav osnovnih sredstev in investicijskega vzdrževanja, sprejema druge akte, ki urejajo pomembna vprašanja v zvezi z delovanjem javnega zavoda, poroča ustanovitelju in svetu o zadevah, ki lahko pomembno vplivajo na delovanje javnega zavoda, pripravi letno poročilo, sklepa zavodsko kolektivno pogodbo, če jo zavod ima in druge naloge, določene s področnimi predpisi. Direktor zastopa zavod neomejeno, razen glede nakupa ter odtujitve nepremičnin, za kar je potrebno soglasje ustanovitelja.

b. Svet zavoda opravlja naslednje naloge: nadzira zakonitost dela in poslovanja javnega zavoda, spremlja, analizira in ocenjuje delovanje javnega zavoda, predlaga ustanovitelju revizijo poslovanja, ki jo lahko opravi tudi notranji revizor ustanovitelja, ocenjuje delo direktorja, daje soglasje k strateškemu načrtu, programu dela, finančnemu načrtu, sistemizaciji delovnih mest, organizaciji dela, kadrovskemu načrtu, načrtu nabav in k zavodski kolektivni pogodbi, ter nadzira njihovo izvajanje, daje soglasje k cenam, daje predhodno mnenje k imenovanju direktorja, imenuje in razrešuje direktorja, sklepa pogodbo o zaposlitvi z direktorjem, opravlja druge naloge v skladu s predpisi s področja delovanja javnega zavoda.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

Svet zavoda se je v letu 2019 sestel šestkrat na rednih sejah in izvedel dve korespondenčni seji. Na petnajsti (15.) redni seji prejšnje sestave sveta in hkrati prvi (1.) redni seji 27. 2. 2019 je obravnaval letno poročilo o delu knjižnice za leto 2018 in oceno uspešnosti direktorice ter konstituiral novo sestavo sveta zavoda za mandat od 28. 2. 2019 do 29. 2. 2024. Na drugi (2.) redni seji 21. 5. 2019 je imenoval predsednika, podpredsednika in zapisnikarja sveta, predstavil usposabljanje članov sveta javnih zavodov na področju kulture, predstavil usklajevanje finančnega načrta za leto 2019 z občinami ustanoviteljicami, predstavil program dejavnosti za leto 2019, pregledal veljavne akte knjižnice. Na prvi (1.) korespondenčni seji 14. 6. 2019 je potrjeval finančni načrt in program dejavnosti za leto 2019. Na tretji (3.) redni seji 3. 9. 2019 se je seznanil s polletnim poročilom knjižnice ter pričel z aktivnostmi v zvezi z razpisom za direktorja knjižnice. Na četrti (4.) redni seji 24. 9. 2019 je pregledal in preučil prispele prijave za direktorja knjižnice, izbral kandidatko in knjižnici pred imenovanjem naložil, da se pridobi soglasja občin ustanoviteljic ter mnenje strokovnih delavcev. Na peti (5.) redni seji 12. 11. 2019 je svet obravnaval predlog finančnega načrta in okvirni program dejavnosti za leto 2020 ter strateški načrt knjižnice za obdobje 2020-2014. Na šesti (6.) redni seji 3. 12. 2019 je imenoval direktorico knjižnice ter sprejel predlog programa dejavnosti, poslovnik in cenik za leto 2020. Na drugi (2.) korespondenčni seji 30. 12. 2019 je svet podal soglasje k sprejemu strateškega načrta.

2 CILJI IN SPOROČILA

Cilji Knjižnice Radlje ob Dravi izhajajo iz zakonskih podlag, na podlagi katerih knjižnica izvaja knjižnično dejavnost kot javno službo in so natančneje določeni v 36. členu Zakona o knjižničarstvu, ki predpisuje:

»Knjižnice, ki izvajajo knjižnično javno službo, morajo imeti:

- *ustrezen obseg in izbor strokovno urejenega knjižničnega gradiva,*
- *ustrezno število ustrezno usposobljenih strokovnih delavcev,*
- *ustrezen prostor in opremo,*
- *ustrezno organizacijo knjižnične dejavnosti.«*

V poročilu poročamo o vseh navedenih pogojih in doseganju ali nedoseganju le teh.

Prav tako v poročilu poročamo o opravljenih storitvah in dejavnostih, ki jih Zakon o knjižničarstvu določa v 2. členu:

»Knjižnična dejavnost, ki je knjižnična javna služba, zajema:

- *zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva,*
- *zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij,*
- *izdelovanje knjižničnih katalogov, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov,*
- *posredovanje bibliografskih in drugih informacijskih proizvodov in storitev,*
- *sodelovanje v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij,*
- *pridobivanje in izobraževanje uporabnikov,*
- *informacijsko opismenjevanje,*
- *varovanje knjižničnega gradiva, ki je kulturni spomenik,*
- *drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo.«*

In poročamo o opravljenih nalogah, ki so poleg nalog iz 2. člena zakona predpisane za splošne knjižnice v 16. členu zakona:

»Splošne knjižnice, ki izvajajo knjižnično dejavnost za prebivalstvo v svojem okolju, zagotavljajo storitve tudi za skupine prebivalcev s posebnimi potrebami.

Splošne knjižnice v okviru javne službe iz 2. člena tega zakona tudi:

- *sodelujejo v vseživljenjskem izobraževanju,*
- *zbirajo, obdelujejo, varujejo in posredujejo domoznansko gradivo,*

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

- zagotavljajo dostopnost in uporabo gradiv javnih oblasti, ki so splošno dostopna na elektronskih medijih,
- organizirajo posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture,
- organizirajo posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle s posebnimi potrebami,
- organizirajo kulturne prireditve, ki so povezane z njihovo dejavnostjo.

Splošne knjižnice so vključene v nacionalni vzajemni bibliografski sistem.

Splošne knjižnice lahko opravljajo tudi gospodarsko dejavnost, če je ta oziroma njen prihodek namenjen opravljanju knjižnične dejavnosti kot javne službe.

Splošna knjižnica lahko prenese posamezne naloge iz druge alinee na osrednjo območno knjižnico ali v soglasju z njo na drugo knjižnico s tega območja.«

Poglaviti cilj knjižnice je zadovoljstvo uporabnikov, zaposlenih in ustanoviteljev.

Za doseganje cilja moramo doseči posamezne cilje, ki si jih permanentno zastavljamo:

- vsem občanom zagotoviti dostop do kakovostnih knjižničnih storitev,
- spremljati novosti in posodabljati knjižnično dejavnost v skladu s potrebami sodobne družbe,
- uporabnikom omogočati dostop do knjižničnega gradiva in informacij iz lastne zbirke, zbirk drugih knjižnic in ostalih ponudnikov informacij,
- z ustrežno ponudbo prireditev in dejavnosti razvijati bralno kulturo, izboljšati kvaliteto življenja, kvalitetno preživljanje prostega časa in ne nazadnje prispevati k polnejšemu bivanju posameznikov,
- knjižnico oblikovati in vzdrževati kot prostor navdiha, učenja, srečevanja in druženja za vse prebivalce različne starosti, narodnosti, izobrazbe, veroizpovedi,
- skrbeti za motivirane zaposlene, ki jih odlikuje strokovnost, razvojna naravnost in prijaznost,
- sodelovati z organizacijami, ustanovami, društvi in zavodi na lokalnem, nacionalnem in mednarodnem nivoju.

Za doseg vseh ciljev moramo

- **poskrbeti za ustrezno število zaposlenih** in ustrezno strukturo strokovno usposobljenega kadra,
- **razvijati mrežo** knjižnic in izposojevališč na svojem območju, da bodo imeli prebivalci območja, za katerega delujemo, dostop do knjižničnih storitev,
- **pridobivati knjižnično gradivo** in oblikovati knjižnično zbirko, ki bo v vsaki knjižnici ustrezna tako po strukturi, kot po aktualnosti in obsegu,
- **obdelati in pripraviti podatke o gradivu** v knjižnični zbirki tako, da bodo v največji meri v pomoč uporabnikom in strokovnim delavcem pri iskanju gradiva in informacij o njem,
- **poslovati z uporabniki** v času, ki je zanje najbolj ugoden in primerno obsežen glede na obisk,
- **poskrbeti za prostorske pogoje**, da bodo dovolj veliki za postavitev knjižničnega gradiva in komunikacijsko opremo, ki je nujna za dostop do informacij,
- **nabaviti komunikacijsko, računalniško in programsko opremo**, potrebno za obiskovalce knjižnice in razviti kvalitetno informacijsko službo,
- **razvijati dodatne dejavnosti**, ki nam jih nalaga Zakon o knjižničarstvu, katerih cilj je vzpodbujanje bralne kulture in vključitev čim več prebivalcev v uporabo storitev, ki jih zavod ponuja.

Glede na omejitve pri sredstvih moramo natančno in skrbno izdelati načrt razvoja in porabe sredstev, ga vsako leto uskladiti z vsemi petimi občinami, saj je realizacija našega načrta v celoti odvisna od posluha posameznih lokalnih skupnosti. Žal v poročilih zadnjih nekaj let poročamo o stagnaciji na področju zaposlovanja potrebnih kadrov, o prenizkih sredstvih za dopolnjevanje ustrezne knjižnične zbirke in o ponekod še neustreznih prostorskih pogojih in pogojih opreme, zaradi česar zgoraj navedeni cilji niso uresničeni.

POSEBNI DEL**3 PODATKI O IZVAJANJU KNJIŽNIČNE DEJAVNOSTI V LETU 2019**

Knjižnica Radlje ob Dravi pri izvajanju knjižnične dejavnosti beleži, spremlja in analizira podatke ter na podlagi ugotovitev prilagaja, spreminja in posodablja posamezne aktivnosti. Hkrati so podatki v različnih primerjavah pomembni kazalci uspešnosti dela. Predvsem so podatki kvantitativni in brez podrobnejše predstavitve suhoparni ter enostranski. Vedno bolj se tako izvajalci kot uporabniki zavedamo potrebe po **kvalitativnem vrednotenju učinka izvajanja knjižnične dejavnosti kot javne službe, kar pa je veliko težje merljivo, manj objektivno in metodološko še zelo nedorečeno.**

V nadaljevanju poročila smo tako zajeli konkretno merljive rezultate našega dela v letu 2019: prirast in stanje knjižnične zbirke, obisk knjižnice in izposoja, obratovalni čas, članstvo, število, vrste in obisk kulturnih prireditev ter podatke o zastopanosti kadrov, razpoložljivosti prostorov in opreme.

4 LETNI PRIRAST KNJIŽNIČNEGA GRADIVA in KNJIŽNIČNA ZBIRKA**4.1 LETNI PRIRAST KONVENCIONALNEGA GRADIVA**

V letu 2019 smo kupili skupno 2325 enot knjižničnega gradiva in v dar prejeli 475 enot. V letu 2018 smo kupili 1991 enot knjižničnega gradiva, v dar smo prejeli 209 enot.

Nakup knjižničnega gradiva se je v letu 2019 povečal za skoraj 17 % v primerjavi z nakupom v prejšnjem letu, namenskih sredstev za nakup gradiva je bilo skoraj 12 % več kot leto prej. Povečala so se tako sredstva občin kot sredstva Ministrstva za kulturo. Knjižnica je iz lastnih sredstev načrtovala za nakup gradiva 3.000 € in tudi lahko namenila 3.028 €, kar je 2,37 krat več kot 1.276 €, kolikor je bilo lastnih sredstev za nakup gradiva v letu 2018. V letu 2019 je bila povprečna cena kupljenega konvencionalnega gradiva za 4,4 % nižja kot leto prej; znašala je 22,37 €, v letu 2018 pa 23,40 €.

Prirast gradiva v letu 2019 po oddelkih knjižnice:

Leto 2019		Nakup	Dar	Skupaj	Število izvodov na prebivalca
RADLJE	naslovi	915	218	1.131	0,196
	izvodi	950	247	1.197	
MUTA	naslovi	343	84	426	0,130
	izvodi	354	85	439	
VUZENICA	naslovi	372	34	406	0,153
	izvodi	374	34	408	
PODVELKA	naslovi	409	49	458	0,201
	izvodi	424	50	474	
RIBNICA	naslovi	220	58	278	0,250
	izvodi	223	59	282	
SKUPAJ	naslovi	1.559	321	1.876	0,178
	izvodi	2.325	475	2.800	

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

Prirast gradiva v letu 2019 - po vsebini

	Strokovno gradivo (naslovi)	% od vseh naslovov	Leposlovje (naslovi)	% od vseh naslovov	Za otroke in mladino (naslovi)	% od vseh naslovov	Vsi naslovi
Radlje	576	51	555	49	253	22	1.131
Muta	158	37	268	63	85	20	426
Vuzenica	139	34	267	66	141	35	406
Podvelka	162	35	296	65	138	30	458
Ribnica	115	41	163	59	74	27	278
Skupaj	916	48,83	960	51,17	619	33,00	1.876

Nakup 2019	Izvodi	Naslovi	% strokovne literature	% leposlovja	% mladin. literature	% literature za odrasle
Knjižnica Radlje ob Dravi	2.325	1.559	45,35	54,65	34,64	65,36

Prirast 2019	Izvodi	Naslovi	% strokovne literature	% leposlovja	% mladin. literature	% literature za odrasle
Knjižnica Radlje ob Dravi	2.800	1.876	48,83	51,17	33	67

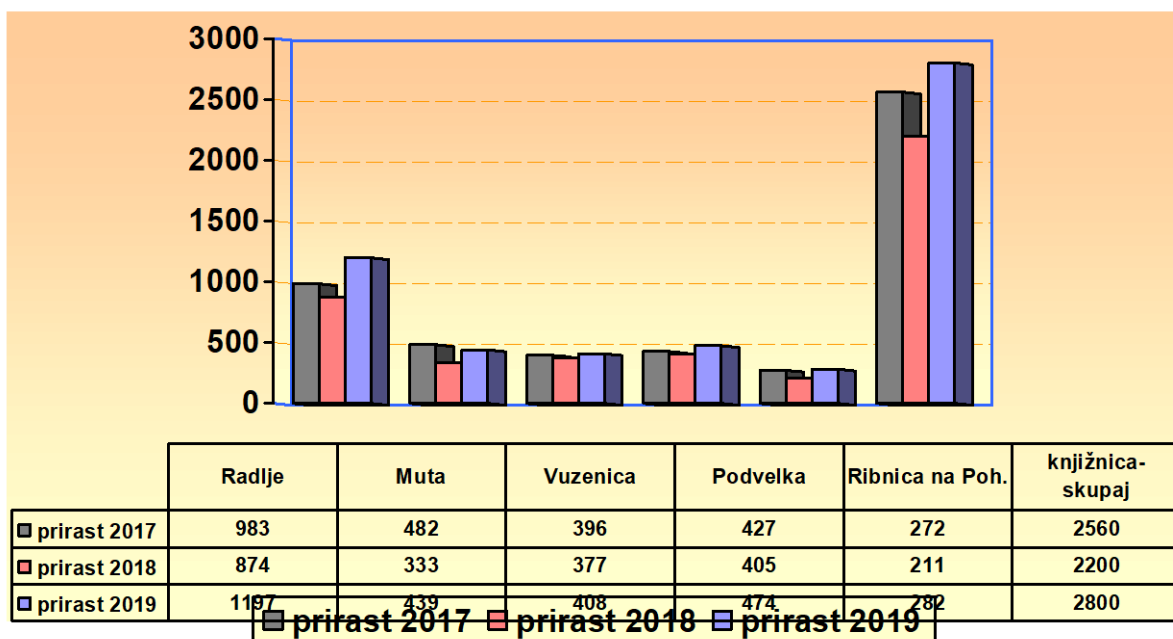
Tako nakup kot celoten prirast knjižničnega gradiva po strukturi (vsebini) odstopa od priporočenih meril, ki so zapisana v 12. členu Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe, ki predvideva, da letni prirast knjižničnega gradiva sestavlja: 60% naslovov strokovnega in 40 % naslovov leposlovnega gradiva, ob čemer se upošteva, da je otrokom in mladini namenjeno 25 – 30 % naslovov gradiva v okviru letnega prirasta. Pravilnik dopušča do 2 % odstopanja.

Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice 2018-2028 pa predvidevajo, da je razmerje strokovno : leposlovno gradivo 50:50, število naslovov za otroke in mlade pa znaša 30 % naslovov celotne zbirke. Nova strokovna priporočila tudi predvidevajo pri oblikovanju knjižnične zbirke večje upoštevanje dejanskih in potencialnih uporabnikov ter drugih specifik posameznega okolja, kjer knjižnice delujejo. Tako lahko rečemo, da so knjižnične zbirke v naših enotah povsem ustrezne po sestavi, žal pa ne tudi po aktualnosti in številčnosti. Najmanjša zbirka, ki jo standardi predvidevajo, naj namreč ne bi vsebovala manj kot 10.000 enot gradiva, čeprav je po drugi strani obseg zbirke ustrezen, če so v zbirki 4 enote gradiva na prebivalca. Pri oblikovanju novih strokovnih priporočil za naslednje 10 letno obdobje je stroka upoštevala posebnosti manjših, podeželskih okolij, kar je v našem primeru dobro. Prav tako je novo merilo za ustrezno najmanjšo knjižnično zbirko, ki vsebuje najmanj 10.000 enot logično, ker se tudi v naših knjižnicah izkazuje, da so manjše zbirke preprosto premalo privlačne in zadostne, da bi pri uporabnikih na daljši rok ohranjale interes za uporabo osnovnih knjižničnih storitev: obisk in izposajo. Vendar bo takšno zbirko zelo težko doseči s sedanjimi ali samo nekoliko povečanimi nakupi novega gradiva, ob upoštevanju, da je potrebno za ohranjanje aktualnosti zbirke neaktualno gradivo izločati in odpisovati.

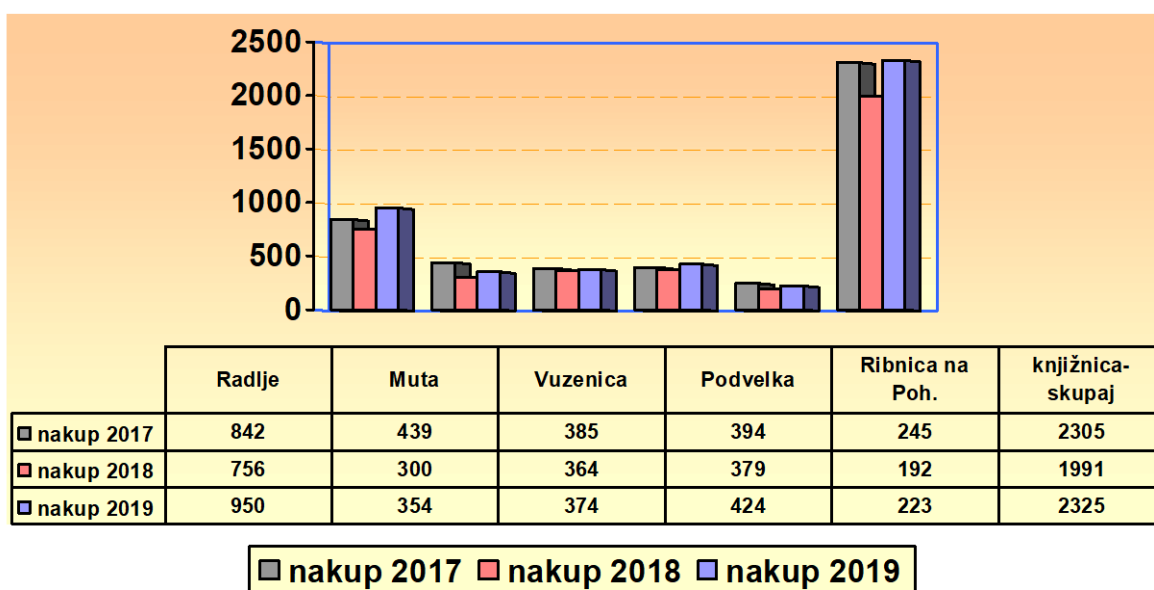
Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

Nakup konvencionalnega gradiva je torej v letu 2019 za skoraj 17 % višji kot v letu prej in znaša 148 enot gradiva na 1000 preb., celoten prirast gradiva pa znaša 178 enot gradiva na 1000 preb. **V letu 2019 (kot tudi v letih 2013-2018) nismo dosegli predpisanega minimalnega prirasta gradiva, kot ga predvideva Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe** (222 enot gradiva na 1000 prebivalcev + periodika). Po Strokovnih priporočilih in standardih za splošne knjižnice, ki veljajo od marca 2018 pa je priporočen minimalni prirast 250 enot knjig in brošur plus periodika.

Iz grafa je razviden celoten prirast gradiva (nakup in dar) po oddelkih knjižnice in sicer za pretekla tri leta: 2017, 2018 in 2019:

Iz spodnjega prikaza je razviden **nakup knjižničnega gradiva** v zadnjih treh letih.

Večleten nezadosten nakup gradiva se odraža v knjižnični zbirki kot celoti. Postaja vedno manj aktualna za uporabnike. Povečanje sredstev za nakup gradiva je nujno in še bolj potrebno v časih, ko uporabniki bolj kot kdaj prej potrebujejo brezplačne javne storitve, ki jim zagotavljajo pomoč pri šolanju,

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

iskanju zaposlitve, dostopu do informacij in nasploh pri izboljšanju kvalitete življenja. Le aktualna in zadostna ponudba gradiva je pogoj za dobro izvajanje knjižnične javne službe, saj ne glede na spreminjanje vloge splošne knjižnice in pričakovanj uporabnikov, ostaja ponudba knjižničnega gradiva osrednja ponudba knjižnice, ki je tudi najpogostejši razlog za obisk in uporabo knjižničnih storitev.

4.2 ELEKTRONSKO GRADIVO

Knjižnica Radlje ob Dravi je tudi v letu 2019 zagotavljala dostop do elektronskih knjig v slovenskem jeziku preko portala Biblos. Ministrstvo za kulturo je v letu 2019 povečalo namenska sredstva za zagotavljanje e-knjig v slovenskem jeziku in tako namenilo 4.500 € sredstev za nakup elektronskih knjig. Ob koncu leta smo v naši zbirki članom zagotavljali 465 naslovov elektronskih knjig, to je 74 naslovov več kot ob koncu leta 2018. Ob koncu leta smo beležili 154 izposoj elektronskih knjig, kar je 59 % večja izposoja od izposoje 97 elektronskih knjig v letu 2018. Upamo, da se bodo razmere, potrebe in navade naših uporabnikov spremenile toliko, da bodo po ponujenih elektronskih knjigah več segali. Naš namen je, da z elektronskimi licencami dopolnimo ponudbo aktualnih naslovov in zmanjšamo število rezervacij ter skrajšamo čas čakanja na aktualno gradivo. Zaenkrat žal med ponujenimi elektronskimi knjigami še ni visokega deleža najaktualnejših knjig, se pa delež le-teh povečuje. Boljšo uporabo elektronskih knjig bi dosegli tudi z izboljšavami portala in poenostavitvijo dostopa do elektronskih knjig na portalu, k čemur se je skrbnik portala tudi zavezal.

4.3 KNJIŽNIČNA ZBIRKA

Knjižnična zbirka se oblikuje po strokovnih smernicah. Ustrezati bi morala tako po obsegu (4 enote gradiva na prebivalca), po strukturi, oziroma vsebini kot tudi po aktualnosti. Prirast gradiva je najpomembnejši dejavnik za učinkovito aktualizacijo zbirke ter oblikovanje zbirke po strukturi. Prav tako pa ima pomembno vlogo pri oblikovanju zbirke odpis gradiva.

V letu 2019 smo dokončno ukinili zbirko, imenovano potujoča knjižnica, ker ni več potrebna za dopolnjevanje drugih knjižničnih zbirk. Premična zbirka na Kapli se namreč v glavnem oblikuje iz knjižnične zbirke krajevne knjižnice v Podvelki in po potrebi iz drugih knjižničnih zbirk.

Knjižnične zbirke v posameznih krajevnih knjižnicah, stanje 31.12.2019:

	Zbirka 2018	+ prirast 2019	- odpis 2019	- potujoča knjižnica	Zbirka 2019	Število enot na prebivalca
Radlje	37.793	1.197	568	-303	38.119	6,16
Muta	14.862	439	113	-7	15.181	4,49
Vuzenica	12.675	408	203	-4	12.876	4,84
Podvelka	10.595	474	101	3	10.971	4,66
Ribnica	5.549	282	54	-1	5.776	5,12
Potujoča	34	0	28	-6	0	
Zbirka skupaj	81.508	2.800	1.067	-318	82.923	5,28

Kot je razvidno iz tabele ima Knjižnica Radlje ob Dravi kot celota po obsegu povsem ustrezno zbirko, saj Pravilnik o pogojih za delovanje knjižnice kot javne službe določa, da: »Splošna knjižnica ima ustrezen obseg gradiva, če ima v osrednji, krajevnih in potujočih knjižnicah skupaj najmanj 3,7 enote gradiva na prebivalca svojega območja ...«. Pravilnik je veljaven od leta 2003, komunikacijske poti pa so se v tem času tako skrajšale, da njegova določila ne zadoščajo več dejanskim potrebam in stanju na

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

terenu. Spremenjene okoliščine so upoštevane v novih Strokovnih priporočilih in standardih za splošne knjižnice 2018-2028, ki predvidevajo vsaj 4 enote gradiva na prebivalca svojega območja in dodatno neknižno zbirko ter zbirko revij in časopisov, vendar ne manj kot 10.000 enot gradiva v posamezni knjižnični zbirki. Nova strokovna priporočila tudi predvidevajo, da knjižnice pri oblikovanju posameznih zbirk v večji meri upoštevamo potrebe in posebnosti okolja. Zaradi nizkih sredstev za nakup gradiva gradimo zbirke počasneje, kot bi si želeli mi in naši uporabniki, prav tako odpisujemo manj gradiva, sploh v knjižnicah, kjer je prirast gradiva manjši in tam, kjer imajo knjige še dovolj prostora na knjižnih policah. Zbirka je zaradi tega manj aktualna, je pa zato pestrejša in številčnejša. Nekatere knjižnice, kot na primer knjižnica v Vuzenici pa zaradi prostorske situacije zahtevajo red in številnejši odpis gradiva. Posledice večletnega nižjega financiranja nakupa gradiva blažimo z medoddelčno izposajo in medknjižnično izposajo, vendar kljub dobremu delovanju mreže in kroženju gradiva med knjižnicami, ne moremo dovolj učinkovito zadovoljiti potreb uporabnikov po aktualnem leposlovnem in strokovnem gradivu.

Pri odpisu gradiva se ravnamo po strokovnih navodilih, ki jih je izdala strokovna služba NUK-a, po lastnih merilih in po statističnih podatkih o aktualnosti gradiva.

5 OBISK, IZPOSOJA, OBRATOVALNI ČAS in ČLANSTVO

5.1 Obisk knjižnice v letu 2019

Knjižnico Radlje in njene enote **je v letu 2019 z namenom izposoje gradiva** (tudi vračila gradiva, podaljšanja, uporabe gradiva v čitalnici) **obiskalo 54.357 uporabnikov**; kar je za 18 % več kot v letu 2018, ko je bilo tovrstnega obiska **46.075**. Ko obisku z namenom izposoje gradiva prištejemo 5.085 obiskov z namenom udeležbe na dejavnostih in prireditvah, pa je knjižnico v letu 2019 skupno obiskalo **59.442** obiskovalcev in članov, v letu 2018 pa **51.064**. Obisk v celoti se je torej v letu 2019 v primerjavi s preteklim letom povečal za 16,4 %. Podrobnejši podatki o obisku prireditev in dejavnosti so podani v nadaljevanju poročila pod točko 6.

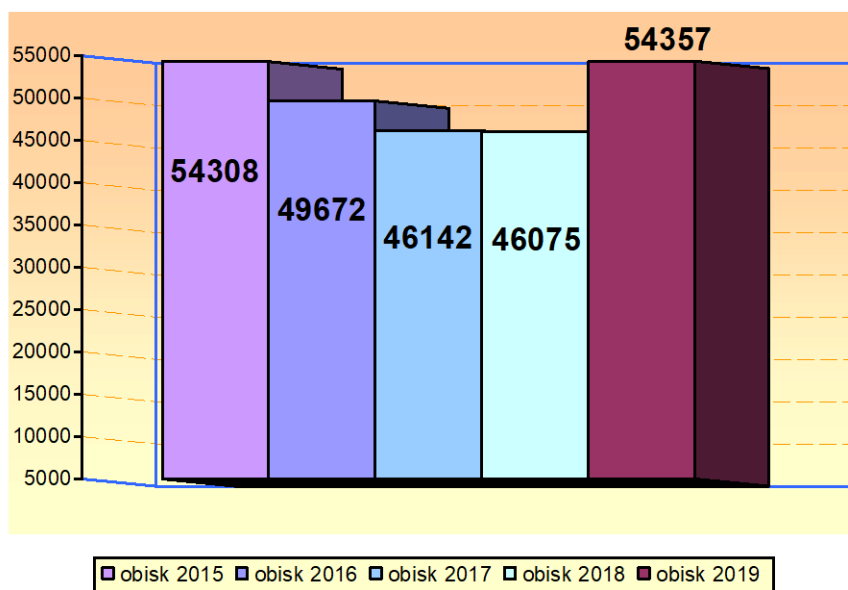
Obisk z namenom izposoje gradiva in uporabe knjižničnih storitev se je v primerjavi z letom 2018 zmanjšal samo v izposojevališču Kapla (4 %), v vseh krajevnih knjižnicah se je povečal: na Muti za 1 %, v Vuzenici za 16 %, v Ribnici na Pohorju za 27 % in v Podvelki za 36 %. V osrednji knjižnici Radlje se je povečal za 24 %. Iz večletnega pregleda je razvidno, da je obisk po upadanju v preteklih letih v letu 2019 ponovno narasel. Pri tem je potrebno upoštevati, da primerjave z letom 2018 niso povsem realne, ker je bila osrednja knjižnica zaradi preselitve zaprta kar 400 ur.

Zagotovo smo zadovoljni s porastom obiska, na katerega je na eni strani vplival tudi večji nakup aktualnega gradiva in na drugi strani dostopnost osrednje knjižnice v središču Radelj. Povečan obisk je zagotovo tudi posledica ustrezno izvedenih dejavnosti, prireditev in aktivnosti za izboljšanje bralne kulture za vse ciljne skupine uporabnikov.

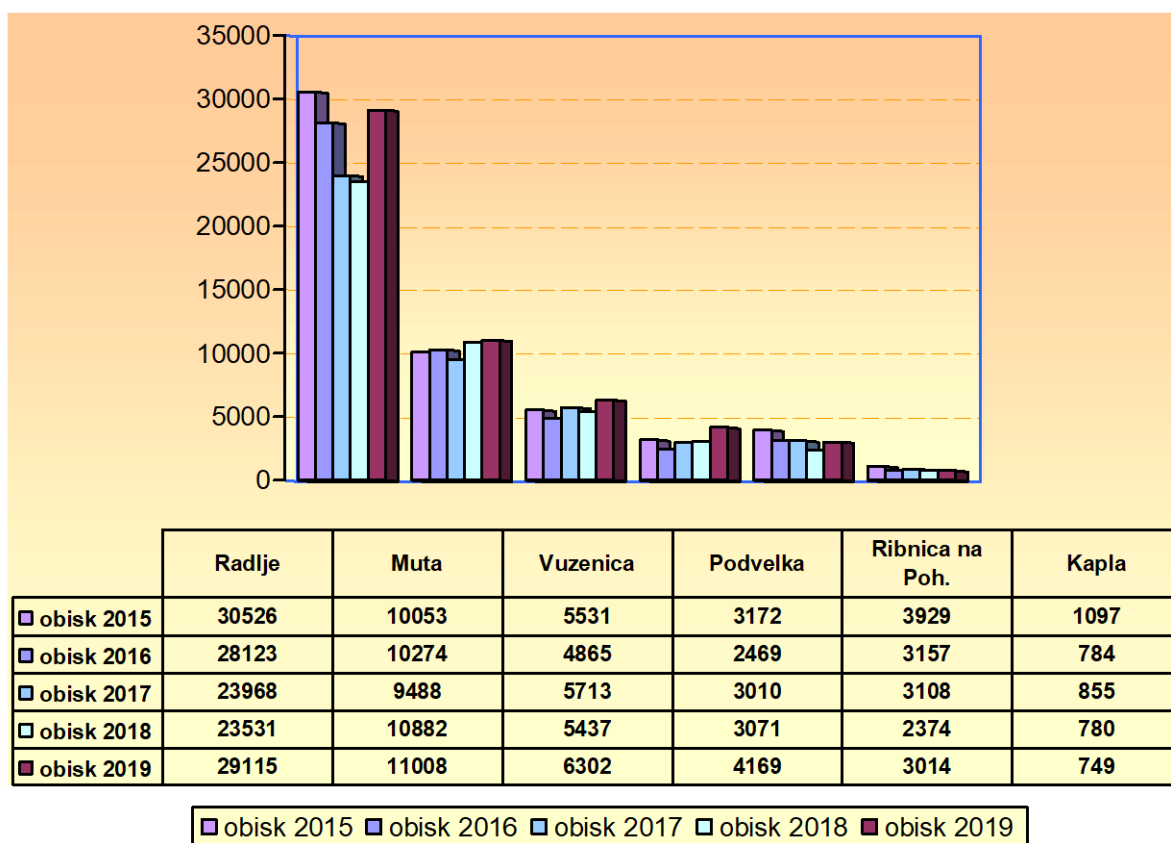
Ob predstavljanju podatkov je potrebno opozoriti še na majhnost vzorcev na katerih se statistični podatki beležijo. Gre za majhna lokalna okolja in male knjižnice, kjer že manjša odstopanja navzgor ali navzdol pomenijo v procentualnem prikazu veliko, ali vsaj veliko več kot bi velika odstopanja pomenila v večjem vzorcu. Zato je nazorneje, da predstavimo številke, ki jih je potrebno tudi vsebinsko upoštevati, oziroma razumeti na resnični podlagi.

Obisk v Knjižnici Radlje ob Dravi nazorno prikazujeta spodnja grafa:

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

In obisk po posameznih oddelkih – krajevnih knjižnicah:

5.2 Izposoja gradiva v letu 2019

V letu 2019 smo izposodili 148.967 enot gradiva, v letu 2018 pa 128.613 enot, torej smo v letu 2019 izposodili za 15,8 % gradiva več kot v preteklem letu. Izposoja zajema vso gradivo, ki smo ga izposodili v knjižnici in na dom in sicer gradivo v fizični obliki. Elektronskih knjig na portalu Biblos so si naši člani v letu 2019 izposodili 154, v letu 2018 pa 97.

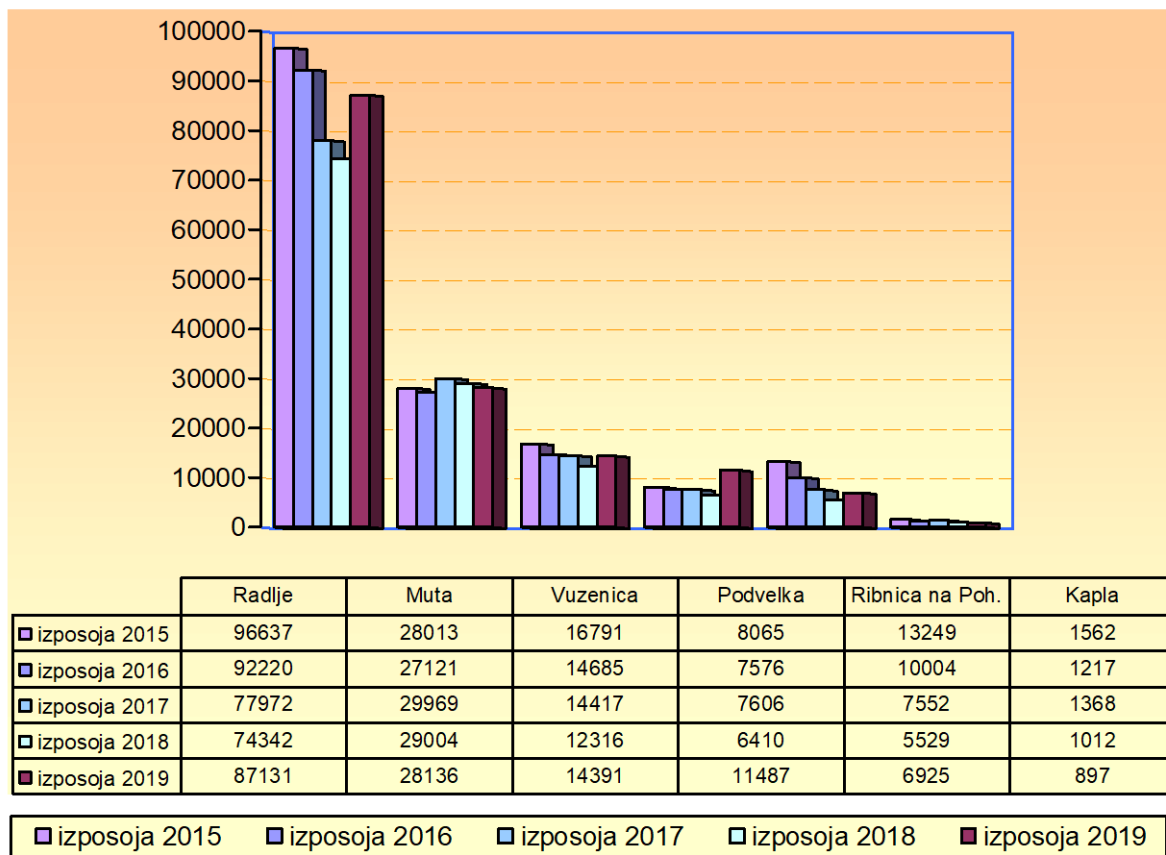
Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

Izposoja gradiva se je v dveh oddelkih knjižnice zmanjšala; v knjižnici Muta za 3 % in v izposojevališču Kapla za 11 %. V ostalih oddelkih se je izposoja povečala: v osrednji knjižnici Radlje in v knjižnici Vuzenica za 17 %, v knjižnici Ribnica na Pohorju za 25 % in v knjižnici Podvelka za kar 79 %. Enako, kot smo ugotavljali pri obisku knjižnice, lahko ugotovimo tudi pri izposoji gradiva: večletni pregled poda realno sliko o ponekod večjih in drugod manjših nihanjih. Za določena povečanja ali zmanjšanja posameznih kategorij, ki jih merimo, lahko podamo enostavne razlage, za nekatera pa so vzroki kompleksnejši. Upoštevati pa je potrebno tudi male vzorce, kjer procentualni izrazi niso najbolj realni – realnejši so številčni prikazi z razlagami.

Čeprav so knjižnične zbirke v oddelkih Knjižnice Radlje ob Dravi manj aktualne in vsebinsko manj ustrezne zaradi večletnih nezadostnih nakupov aktualnega gradiva, je zelo pomembno vsako ustrežnejše vlaganje v nakup aktualnega gradiva, da se k obiskovanju knjižnice privabi člane, ki bi sicer aktualno gradivo iskali v drugih okoljih. V letu 2019 je bilo za nakup gradiva namenjenih več sredstev in delno je povečan obisk in izposoja prav gotovo odraz aktualnejše zbirke. Prav tako ustrezne dejavnosti za spodbujanje branja povečajo interes za obisk knjižnice in izposajo gradiva.

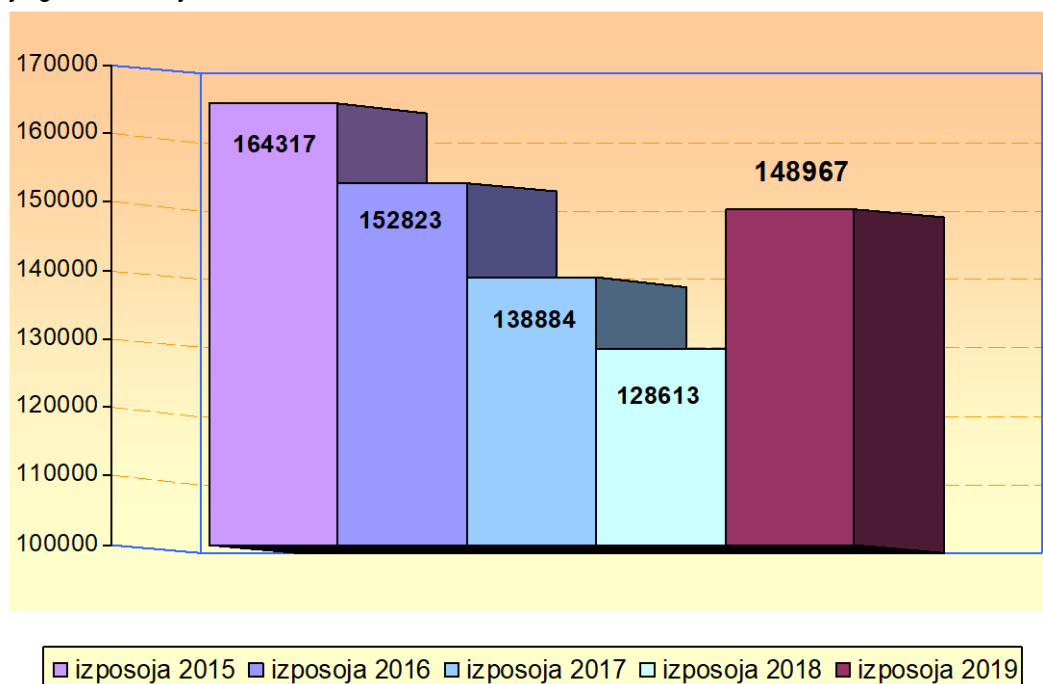
V letu 2019 beležimo tudi močan **porast medknjižnične izposoje**, s katero omilimo pomanjkanje strokovnih gradiv. V letu 2019 smo si iz drugih knjižnic za naše člane izposodili 126 enot gradiva in 2 krat naročili fotokopije iz gradiva. Drugim knjižnicam smo iz naše zbirke po medknjižnični izposoji izposodili 34 enot gradiva. Medknjižnična izposoja se je v primerjavi z letom 2018 povečala za 37 %, saj smo si za naše uporabnike v letu 2018 izposodili 92 enot gradiva. Medknjižnična izposoja drugim knjižnicam se je prav tako povečala za 21 %. Medknjižnična izposoja je za naše člane zelo ugodna v primerih, ko si gradivo lahko izposodimo iz koroških knjižnic: Dravograd, Ravne in Slovenj Gradec, saj je na posameznem območju za člane brezplačna. Sicer je iz drugih splošnih knjižnic po Sloveniji plačljiva: 10 € na enoto gradiva, kar pa je pogosto še vedno ugodneje kot drugi stroški, ki bi jih uporabniki imeli pri pridobivanju določenega gradiva.

Izposajo gradiva nazorno prikazujeta spodnja grafa:

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

Izposoja gradiva v knjižnici kot celoti:

Ob podajanju statističnih podatkov o obisku in izposoji moramo vsaj omeniti, če že ne upoštevati dejstvo, da je bila osrednja knjižnica Radlje v letu 2018 zaprta od 3. maja do 21. junija zaradi selitve na novo lokacijo. Upoštevati je potrebno tudi to, da je zaprtje osrednje knjižnice kljub temu, da so bili ostali oddelki odprti ves čas nemoteno, vneslo določeno zmedo pri uporabnikih. Primerjava z letom 2018 zato ni povsem realna in je bilo povišanje obeh parametrov v letu 2019 pričakovano.

5.3 OBRATOVALNI ČAS knjižnice v letu 2019

Čas tedenske odprtosti je bil v letu 2019 enak kot v letu 2018: reden odpiralni čas: 93 ur tedensko in počitniški odpiralni čas v juliju in avgustu: 60 ur tedensko. Knjižnica Radlje ob Dravi je bila za uporabnike **odprta skupno 4301 ur, kar je 374 ur več kot v letu 2018**. Osrednja knjižnica Radlje je bila v letu 2018 namreč zaprta zaradi selitve na novo lokacijo od 3. maja do 21. junija in 4 dni je bila zaradi obnovitvenih del zaprta krajevna knjižnica na Muti. Tudi v letu 2019 je bila zaradi obnovitvenih del 4 dni zaprta krajevna knjižnica na Muti.

Redni odpiralni čas knjižnic v letu 2019:

Knjižnica	P	T	S	Č	P	S	N	TED.UR
Radlje ob Dravi	8-17	8-17	8-17	8-17	7-15	8-13	-	49
Muta		13-17	11:30-15	13-17	11:30-15	-	-	15
Vuzenica	11-17	-	-	-	9-15	-	-	12
Podvelka	13-17	-	-	13-17	-	-	-	8
Ribnica na Pohorju	-	15-17	10-15	-	-	-	-	7
Kapla	14-16	-	-	-	-	-	-	2
SKUPAJ:	21	15	17,5	17	17,5	5		93

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

Počitniški (julij in avgust) odpiralni čas knjižnic v letu 2019:

Knjižnica	P	T	S	Č	P	S	N	TED.UR
Radlje ob Dravi	8-15	8-17	8-15	8-17	8-15	9-12	-	42
Muta	-	13-17	-	-	11-15	-	-	8
Vuzenica	14-17	-	-	-	-	-	-	3
Podvelka	-	-	-	14-17	-	-	-	3
Ribnica na Pohorju	-	-	14-17	-	-	-	-	3
Kapla	14-15	-	-	-	-	-	-	1
SKUPAJ:	11	13	10	12	11	3		60

Čas odprtosti posameznega oddelka knjižnice in število izposojenih enot ter število obiskovalcev v časovni enoti so pomembni kazalci obremenjenosti oddelkov. Odpiralni čas je poleg ostalih osnovnih pogojev kot sta lokacija in ustreznost prostora za knjižnično dejavnost, ključni pogoj za dostopnost do knjižničnih storitev. V prihodnosti je potrebno stremeti po povečanju odpiralnih časov v vseh krajevnih knjižnicah, kot tudi v osrednji knjižnici. Krajevni knjižnici, ki še nista odprti v skladu z Uredbo o osnovnih storitvah knjižnic bomo s 1. 4. 2020 odprli dodatno: knjižnico v Podvelki za dodatnih 5 ur in knjižnico v Vuzenici za dodatne 3 ure. Tako je namreč določil Inšpektorat RS za kulturo in medije ob pregledu poslovanja knjižnice, opravljenem 22. 5. 2019. Zaradi povečanja tedenske odprtosti bo potrebno čimprej zaposliti nove strokovne delavce in nekoliko spremeniti obstoječe odpiralne čase drugih enot, da bo delo potekalo nemoteno. Zagotovo pa se bo povečalo tveganje, da bomo knjižnice primorani zapreti ob nenačrtovanih odsotnostih zaposlenih.

Število ur odprtosti ter izposoje in obiska na uro v letu 2019 je razvidno iz spodnje tabele:

	Radlje	Muta	Vuzenica	Podvelka	Ribnica na Pohorju	Kapla	Knjižnica skupaj
Odprto letno v urah	2361	663	519	352	313	93	4301
Izposoja na uro	37	42	28	33	22	10	35
Obiskovalcev na uro	12	17	12	12	10	8	13

5.4 ČLANSTVO

V letu 2019 smo pridobili 334 novih članov. Vpis novih članov je v primerjavi z lanskim letom ostal povsem enak. V registru članov Knjižnice Radlje ob Dravi je bilo ob koncu leta 2019 vpisanih 3.895 članov, kar je 24,8 % prebivalcev. V letu 2019 je vsaj enkrat obiskalo knjižnico 2.889 članov, kar je 18,4 % prebivalstva. Število aktivnih članov se je v primerjavi z letom 2018 povečalo za 3 %. Po posameznih občinah / krajevnih knjižnicah je bila aktivnost članov v letu 2019 različna: razen v knjižnici Muta, se je v vseh enotah aktivnost članov povečala. Največ članov beleži osrednja knjižnica: 2.170, kar je 75 % vseh aktivnih članov. Če seštejemo aktivne člane po oddelkih dobimo 4.010 članov, torej kar 1.121 članov več kot 2.889 – to je odraz aktivnosti istih članov v več oddelkih, ki pa se beležijo v letnem merilu le enkrat.

Spodnja tabela prikazuje delež aktivnih članov glede na število prebivalcev (potencialnih članov) po posameznih oddelkih knjižnice.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

	ŠTEVILO PREB. SKUPAJ 1.1.2019	Število aktivnih članov	Delež aktivnih članov v %: 2019	Delež aktivnih članov v %: 2018	ŠTEVILO MLADIH DO 15. LETA	Število aktivnih članov do 15. leta	Delež aktivnih članov do 15. leta v %
RADLJE	6185	2170	35,1	32,7	916	934	102
MUTA	3383	700	20,7	21,1	491	345	70,3
VUZENICA	2658	505	19	18,3	395	268	67,8
PODVELKA in KAPLA	2355	417	17,7	14,2	325	216	66,5
RIBNICA NA POH.	1128	218	19,3	16,7	159	95	59,7
SKUPAJ	15709	2889	18,4	17,8	2286	1423	62,2

Zelo smo zadovoljni z vpisom predšolskih in šolskih otrok, saj je v knjižnici kot celoti aktivnih kar 62,2 % populacije do 15. leta starosti. Ne dosegamo pa zadostnega vpisa odraslih prebivalcev. Največjo in pogosto odločilno oviro pri vpisu predstavlja potencialnim članom nepreglednost nad izposojenim gradivom, če je v družini včlanjenih več članov ter posledično večja verjetnost, da prihaja do zamujanja pri vračilu gradiva in do s tem povezanih stroškov. Druga ovira za odrasle člane je plačilo letne članarine, ki znaša 8 € za zaposlene in 5 € za študente, kmete in upokoјence. Tako si še vedno več družinskih članov izposoja z eno izkaznico, v knjižnici pa lahko le v primeru, da si vsak posamezni član izposoja s svojo izkaznico, beležimo realne podatke o članih in njihovi aktivnosti.

Struktura aktivnih članov v letih 2017, 2018 in 2019:

Aktivnost članov in nove vpise lahko povečamo z uvedbo prireditev in dejavnosti, ki privabijo v knjižnico populacije, ki sicer knjižnične ponudbe ne uporabljajo. Za razvijanje in izvajanje le teh pa nam primanjkuje tako kadra kot sredstev.

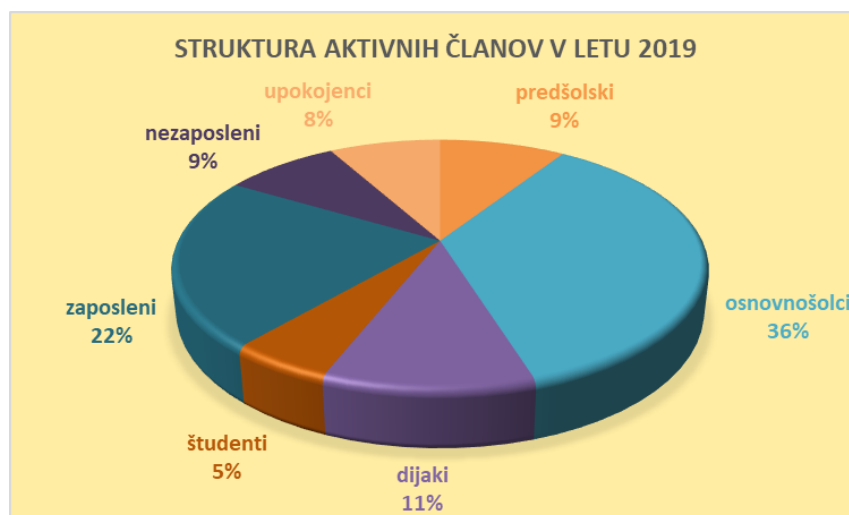
Pri merilih o aktivnem članstvu in odstotku včlanjenega prebivalstva med člane knjižnice je potrebno upoštevati specifiko okolja. V naših občinah je malo strnjenih naselij, torej je razseljenost prebivalstva

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

velika. Prav tako je potrebno upoštevati, da se iz našega okolja velik delež prebivalstva vozi v šole in na delo drugam – izven območja petih občin, kjer deluje Knjižnica Radlje ob Dravi in tako kot druge storitve, poiščejo prebivalci tudi knjižnične storitve v drugih krajih.

Struktura članov je kategorija, ki nas v knjižnici predvsem iz razloga prilagoditev, posodabljanja in izboljšanja knjižnične ponudbe še bolj zanima kot gibanje števila aktivnih članov. Knjižnica bi morala s svojo politiko delovanja razvijati takšno storitev, ki bo postala zanimiva tudi ciljnim skupinam, ki so med aktivnimi člani slabše zastopane.

Struktura aktivnih članov v letu 2019 je razvidna iz prikaza:

Znesek za letno članarino v Knjižnici Radlje ob Dravi je eden najnižjih v Sloveniji in ga že vrsto let nismo spreminjali. V letu 2019 je članarina znašala 5 € za študente, kmete in upokojence in 8 € za zaposlene, pomeni pa možnost za neomejeno izposojno gradiva tako v knjižnici kot na dom. Prav tako tudi zneska za zamudnino za nepravočasno vrnjeno gradivo že nekaj let nismo povečali ali spreminjali. Še vedno so nekateri člani mnenja, da je znesek za letno članarino previsok, vedno pogosteje in vedno večji delež članov pa je mnenja, da bi knjižnico obiskovali tudi, če bi bila članarina višja, saj člani ovrednotijo koristi in ugodnosti v primerjavi z vložkom. Ob tem je smiselno poudariti, da povprečna cena kosa gradiva že presega 23 € in da plačujejo članarino le študenti, upokojenci in zaposleni.

Če povzamemo vse obravnavane parametre: obisk knjižnice, izposojno gradiva, število novo vpisanih članov in gibanje števila aktivnih članov, ugotovimo, da **se je interes za obisk in uporabo knjižnice v primerjavi s preteklim letom povečal tako na ravni celotne knjižnice kot v posameznih oddelkih. Obisk knjižnice je celo najvišji v petletnem obdobju in izposoja gradiva najvišja v triletnem obdobju.**

Z rezultati v letu 2019 smo več kot zadovoljni, saj je trend upada izposoje v zadnjih letih sicer prisoten v večini splošnih knjižnic, zato pa se na splošno večja uporaba gradiva v knjižnici, česar v naših enotah zaradi pomanjkanja kadrov še ne beležimo v popolnosti, da bi lahko podatke realno predstavljali in primerjali. Povečanje obiska smo realno pričakovali že zato, ker je bila osrednja knjižnica v primerjalnem letu 2018 zaprta zaradi selitve kar 401 uro, vendar je povečanje obiska prijetno presenetila tudi v ostalih oddelkih knjižnice. K povečanemu obisku je zagotovo prispevala dobra izbira in oblikovanje dejavnosti na področju spodbujanja branja, sploh oblike, ki se posvečajo družinskemu branju. Zagotovo lahko tudi v bodoče računamo z občasnim upadom parametrov, ki jih beležimo, vendar vemo, da se bo v vseh naših okoljih ohranil vsaj določen interes za uporabo knjižničnih storitev zaradi potrebe po brezplačni knjižnični storitvi v danih socialnih in ekonomskih okoliščinah. Prav tako lahko v prihodnjih letih pričakujemo upad obiska, izposoje in članstva, če se v knjižnici ne bo v prvi vrsti izboljšala ponudba aktualnega gradiva in se ne bodo dodatno zaposlili strokovni delavci, ki so pogoj za

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

izvedbo ustrezne in sodobne knjižnične javne službe. Uporabniki se bodo še v večji meri preusmerili v knjižnice, ki uspejo zagotoviti aktualnejšo knjižnično zbirko in nasploh ustrežnejše knjižnične storitve ali so preprosto dostopnejše z daljšimi odpiralnimi časi.

6 KULTURNE IN DRUGE DEJAVNOSTI

6.1 Podatki o številu dejavnosti, obisku in primerjava s preteklima dvema letoma

V letu 2019 smo imeli v naših knjižnicah skupno 295 prireditvev, od tega 224 prireditvev za otroke ter 71 za odrasle, v letu 2018 pa 156 in 67. Primerjalno se je število prireditvev povečalo za 32 %.

Vseh prireditvev se je udeležilo 3.192 otrok in mladine in 1.893 odraslih, leto poprej pa 3.417 in 1.936. Skupno je v letu 2019 prireditve obiskalo 5.085 otrok, mladine in odraslih, kar je za 5 % manj kot v letu 2018.

Cilj knjižnice ni povečevanje, oziroma doseganje nekega števila prireditvev, saj tega ne moremo uresničevati ob nespremenjenih kadrovskih in materialnih možnostih. Cilj in smoter dejavnosti, ki jih izvaja knjižnica za različne ciljne skupine je ohranjanje dobrih dejavnosti, ki izkazujejo učinek in razvijanje novih dejavnosti, s katerimi bi še boljše dosegali cilje sodobne knjižnične dejavnosti. Seveda je potrebno stalno posodabljanje in prilagajanje izvajanih dejavnosti, vključevanje različnih pristopov, tehnologij, tudi nagrad in materialnih spodbud.

Prejšnja leta smo k obisku dejavnosti prišteli vse dejansko evidentirane in ocenjene obiske vseh, tudi manjših razstav, ki smo jih razstavili v naših knjižnicah. Že v poročilu za 2018 smo razstave izvzeli in prikazali ločeno, pri čemer nismo šteli manjših razstav in tudi nismo upoštevali ocen obiska, oziroma ogleda razstav, temveč samo evidentiran obisk odprtih razstav in organiziranih ogledov razstav. Seveda je obiska razstav precej več, kot je zabeleženo, vendar v novi strategiji razvoja dejavnosti knjižnica stremi k temu, da pripravljene razstave čimbolje ponudi javnosti in izvede čimveč organiziranih ogledov. Po našem mnenju bodo šele na ta način razstave resnično dosegle cilj podpore celoviti kulturni ponudbi kraja, promociji knjižnice kot odprtega kulturnega prostora ter približevanju knjižnične ponudbe javnosti nasploh.

V knjižnici analiziramo vsako dejavnost posebej, pri čemer so seveda podatki o obisku dejavnosti zelo pomembni. Pri analizi pa nam je najpomembnejše zadovoljstvo udeležencev in njihove povratne informacije, ki jih upoštevamo pri razvijanju in prilagajanju dejavnosti. Pri pripravi dejavnosti kot že rečeno ne zasledujemo kvantitete, pač pa stremimo h kvalitetni pripravi in izvedbi tistih dejavnosti, ki so v naših okoljih dobrodošle za ciljne populacije, katerim so namenjene. Prednost dajemo dejavnostim, s katerimi spodbujamo k branju in razvoju bralnih sposobnosti. Seveda pa se trudimo izbrati takšne prireditve in oblike dejavnosti, ki so v našem okolju potrebnejše.

Med »drugimi prireditvami« je v spodnji tabeli za leto 2018 na primer šteta »živa veriga«, katere se je v sklopu preselitve osrednje knjižnice udeležilo 850 obiskovalcev in slavnostno odprte knjižnice v novih prostorih, kjer smo beležili 260 obiskovalcev. Tako množičnih prireditvev v letu 2019 nismo organizirali, zato primerjava ni povsem realna. Večino stalnih dejavnosti želimo zato prikazati ločeno, da je primerjava iz leta v leto možna.

Prireditve v knjižnici Radlje ob Dravi v letu 2017, 2018 in 2019 po vrstah, namembnosti in številu ter številom obiskovalcev:

PIREDITEV	ŠT. PRIRED. 2017	ŠT. PRIRED. 2018	ŠT. PRIRED. 2019	OBISK PRIRED. 2017	OBISK PRIRED. 2018	OBISK PRIRED. 2019
Ure pravljic	72	57	62	817	1171	1693
Srečanje z ustvarjalci, predstave, animacije	4	3	3	582	184	148
Vrtec, OŠ na obisku	43	28	48	1005	532	697

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

Knjižna uganka	24	20	44	171	89	173
Projekt Rastem s knjigo za OŠ in SŠ	7	9	7	191	226	182
Druge dogovorjene oblike spodbujanja branja za OŠ, SŠ in vrtce	0	0	6	0	0	173
Projekt za osnovnošolce :čajanke s knjigo	6	6	6	195	202	183
Ustvarjalne delavnice in srečanja	32	32	42	340	403	658
Bralno-pogovorna srečanja	15	15	23	231	175	254
Predstavitve knjig, literarni dogodki	4	3	4	179	112	177
Predstavitve strokovnih knjig, predavanja	12	7	10	275	154	174
Potopisi	4	3	3	126	99	89
Druge prireditve in dejavnosti	22	9	19	386	1409	38
predstavitveni ogledi knjižnic		13	3		233	40
SKUPAJ	245	205	280	4498	4989	4679

Ločeno so prikazane razstave v spodnji tabeli. V preteklih letih smo evidentirali vse, tudi manjše razstave in obisk razstav ocenili glede na obisk prostorov, kjer so razstave bile. V letu 2018 in 2019 smo evidentirali le večje razstave in pri obisku razstav beležili samo obisk odprtij ter vodene, oziroma organizirane obiske razstav.

PRIREDITEV	ŠT. PRIRED. 2017	ŠT. PRIRED. 2018	ŠT. PRIRED. 2019	OBISK PRIRED. 2017	OBISK PRIRED. 2018	OBISK PRIRED. 2019
Odprtja, ogledi razstav	49	18	15	17737	364	406

6.2 Dejavnosti za SPODBUJANJA BRANJA PRI OTROCIH IN MLADINI

1) Pravljične ure so ena od osnovnih oblik spodbujanja branja v predbralnem obdobju in spodbujanje družinskega branja. Izkazalo se je, da je popoldanska pravljica ob 16. uri številnim staršem obremenitev, saj zaradi lastnih in pogosto tudi otrokovih obveznosti ne morejo uskladiti urnika tako, da bi lahko obiskali še knjižnico. V knjižnici Ribnica na Pohorju smo že od oktobra 2017 izvajali samo dopoldansko pravljico, na katero smo povabili otroke iz vrtca in nižjih razredov osnovne šole. V knjižnicah Podvelka, Vuzenica in Radlje smo popoldansko pravljico opustili z oktobrom 2018, v knjižnici Muta pa z januarjem 2019. Sedaj po vseh krajevnih knjižnicah potekajo pravljice v dopoldanskem času – v dogovori z vrtci. Seveda pa na pravljice vabimo tudi otroke, ki so v domačem varstvu.

Pravljice ure pod geslom **Pravljica potuje** smo izvajali od oktobra do aprila enkrat mesečno. Pripovedujemo pravljico ob knjigi in pripovedovanje zaključimo s pogovorom o vsebini in priložnostno še z ustvarjalno delavnico.

V novih prostorih osrednje knjižnice v Radljah smo z oktobrom 2018 pravljico uro pričeli izvajati enkrat mesečno v soboto dopoldan. Kolikor je bilo mogoče, smo k sodelovanju povabili društva in ustanove, da smo lahko izvedli predstave. Po predstavah sledi ustvarjalna delavnica, ki je lahko tudi nekoliko zahtevnejša, saj imajo otroci in starši več časa, ki ga namenijo obisku knjižnice. S takšno prakso bomo

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

nadaljevali, saj je obisk zelo dober. Sobotne pravljичne ure se udeležijo tudi otroci in starši iz oddaljenejših krajev, ki sicer med tednom knjižnico težje obišejo.

2) V sodelovanju z Osnovno šolo Muta izvajamo **čajanke s knjigo**, v kateri sodeluje skupina učencev, šolska knjižničarka in mentorica na šoli ter mentorica iz knjižnice. Branju knjige na določeno temo sledi pogovor o temi s povabljenim gostom. V letu 2019 so obdelali naslednje teme:

- 18. januar, 7., 8., 9. razred: Motnje hranjenja, gostja: Ana Ziherl – Društvo Svetovalni svet,
- 15. februar, 4., 5., 6. razred: Šport, gostji: Zala in Nika Veronik,
- 15. marec, 7., 8., 9. razred: Begunci, nestrpnost, ksenofobija, gost: Faila Pašić-Bišić,
- 24. april, vsi udeleženci in gostje: zaključek čajank: Vau, dobra knjiga!, v OŠ Muta,
- 8. november, 7., 8., 9. razred: Duševno zdravje (samopoškodbe, depresija, samomor), gost: Jaka Lorenci – Zdravstveni center Radlje,
- 15. november, 4., 5., 6. razred: Skrb za okolje, delavnica: ptičje krmilnice v pomarančni lupini,

Ker se čajanke izvajajo v šolskem letu od septembra do aprila, v aprilu osnovnošolci pripravijo zaključno prireditev, ki so jo poimenovali »Vau, dobra knjiga!«, na kateri prejmejo simbolična darila za sodelovanje. Na prireditve so povabljeni tudi starši in ostali krajan. Učenci predstavijo čajanke v sliki in besedi, preberejo odlomke iz knjig, nekatere dramtizirajo in odigrajo, predvajajo intervjuje z gosti, skratka zelo se potrudijo.

Osnovnošolcem je tak način branja in pogovora všeč, zato ga želimo ohraniti kljub finančnim omejitvam. Večino gostov nagovorimo, da sodelujejo brez povračila stroškov ali honorarja. Takšna oblika sodelovanja med splošno knjižnico in osnovno šolo tudi krepi dobre odnose in na obeh straneh daje možnost razvijanja novih idej in oblik sodelovanja, ki niso v dobrobit zgolj udeleženi učencem, pač pa pustijo pečat širši skupnosti.

3) Za osnovnošolce in dijake srednje šole pripravljamo projekt **Rastem s knjigo**, ki je sicer spodbujen s strani Ministrstva za kulturo, glavno delo pa opravimo splošne knjižnice – v sodelovanju z osnovnimi šolami in srednjo šolo na našem območju. Sedmošolci z vseh osnovnih šol na našem območju in dijaki prvih letnikov srednje šole na Muti nas obišejo v dogovorjenem terminu in pri nas preživijo vsaj dve uri. Program, ki ga izvedemo zajema tako spodbude za branje, odgovarjanje na anketo, seznanjanje z osnovnim znanjem o organiziranosti splošnih knjižnic, poslovanju in pogojih članstva ter osnove informacijskega opismenjevanja s poudarkom na samostojnem iskanju gradiva po računalniškem katalogu in dostopanju do knjižnice od doma. Projekt v knjižnici Radlje izvedemo na interaktiven način, kjer učenci in dijaki aktivno sodelujejo. Uporabo knjižnično informacijskega sistema, ki jim jo predstavimo, tudi preizkusijo v praksi, saj menimo, da je poznavanje KIS ključnega pomena kot podpora pri njihovem nadaljnjem izobraževanju in spodbuda za obiskovanje knjižnic in uporabo knjižničnih storitev. V okviru projekta učenci in dijaki prejmejo izbrano knjigo. Koordinatorjem projekta na šolah priporočamo, da knjigo vključijo v šolski proces kot obvezno čtivo, ki ga bodo pri pouku obravnavali. Projekt ocenjujemo tako splošne knjižnice kot šole kot zelo dobro priložnost, da podamo učencem in dijakom koristne informacije na področju branja in uporabe knjižničnih storitev.

4) **Knjižna uganka**, ki jo pripravljamo mesečno na vseh oddelkih knjižnice. Pripravimo dve uganki – za otroke od 1. do 5. razreda ter od 6. do 9. razreda. Otroci si pri reševanju uganke pomagajo z informacijami iz knjige ali knjig, ki so jim pri tem na razpolago. Konec meseca potekajo žrebanja, dobitniki nagrad se objavijo, tako smo v letu 2019 podelili 27 nagrad – v glavnem knjig za otroke.

5) **Sovica hoče na počitnice!!!** – počitniška dejavnost, namenjena spodbujanju družinskega branja. Otrok si izposodi izpostavljene knjige, nahrbtnik z zvezkom za vpisovanje vtisov in risbice ter igračo sovico. Doma v zvezek nariše ali napiše svoje vtise, se igra s sovico in bere knjige.

Projekt smo v knjižnici v celoti, vključno z izdelavo igrače, nahrbtnika, dupline, pravil in promocije, oblikovale in izdelale strokovne delavke. Ker je bila prva izvedba v poletnih počitnicah zelo dobro

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

sprejeta, smo jo drugič izvajali v decembru, ko je spet več priložnosti za družinsko branje. Skupno je v projektu sodelovalo 19 družin.

6) **Počitalci – počitniški bralci.** Sodelujoči osnovnošolci in dijaki v počitniškem projektu prejmejo knjižico z navodili in zbirajo žige za prebrane knjige. Knjige si sodelujoči sami izberejo, morajo pa biti primerne njihovi starosti. Določeno število prebranih knjig prinaša praktične nagrade. V letu 2019 je bilo vseh sodelujočih 61. Projekt izvajamo v vseh krajevnih knjižnicah in sodelujoče povabimo na zaključno prireditev.

7) **Knjižne mišice v sklopu projekta Mladi, povabljeni v koroške knjižnice.** Projekt je nastal leta 2015 v sodelovanju z debatnim krožkom Gimnazije Ravne na Koroškem in se izvaja po vseh koroških splošnih knjižnicah pod mentorstvom Tee Kovše s ciljem, da bi pritegnili mlade in spodbudili bralno kulturo med njimi. Pripravljene so igre po vzoru knjižnih olimpijskih iger, kjer se skozi različne discipline meri kapaciteta knjižnih mišic. Na srečanjih 9. aprila in 10. decembra v letu 2019 so se knjižnih mišic udeležili učenci vseh petih osnovnih šol in podružnične šole na Kapli. Šolski knjižničarji, ki so spremljali dogajanje, so podali v glavnem pohvale tovrstnemu druženju učencev 7., 8. in 9. razredov, pa tudi nekaj konstruktivnih predlogov za izboljšanje dejavnosti. V splošni knjižnici smo zadovoljni, saj je sodelovanje s šolami na našem območju zelo pomembno, da lahko izmenjamo izkušnje in naše delovanje na področju spodbujanja k branju čim ustrezneje dopolnjujemo.

8) Sodelovanja s šolami in vrtci po dogovoru:

- obiski knjižnice, na katerih si otroci ogledajo razstavo, z vzgojiteljicami preberejo pravljico, ali jo prebere knjižničarka, se pogovarjajo o knjigah, se seznanijo z novimi knjigami, igrajo v igralnem kotičku.

- obisk knjižnice s pripravljenimi tematskimi oblikami za spodbujanje branja in seganja po knjigah: ob kulturnem dnevu, ob svetovnem dnevu knjig in ob drugih priložnostih. Učiteljice izrazijo svojo željo in uskladimo termin ter teme in starostno stopnjo otrok, ki bodo knjižnico obiskali. V letu 2019 so na tak način knjižnico obiskali učenci iz OŠ Brezno- Podvelka in iz OŠ Radlje.

9) Enkratni dogodki, namenjeni spodbujanju branja in obiskovanja knjižnice:

- **Noč knjige** – tematski dogodek na nacionalni ravni v aprilskih dnevih knjige. Knjižničarke pripravimo dogodek za otroke in družine, ki je pester in sestavljen iz različnih oblik: predstava, predstavitev, pogovor, ustvarjanje, kino predstava in pogostitev.

- Dogodki in razstave v **tednu slovenskih splošnih knjižnic**, v novembru, ko tudi otrokom in mladostnikom namenimo dejavnosti za spodbujanje branja. Zelo obiskana je kino predstava – skupinski ogled primerne filma, za katerega si morajo otroci pridobiti karto ob izposoji knjige v določenem časovnem obdobju.

6.3 Dejavnosti za SPODBUJANJE BRANJA PRI ODRASLIH

1) **Literarni večeri in predstavitve proze ter poezije slovenskih avtorjev.** Na literarnih večerih povabimo pisatelje, ki so uveljavljeni ali celo poklicni pisatelji ter pisatelje, ki se s pisanjem ukvarjajo ljubiteljsko. Menimo, da je tudi med ljubiteljskimi pisatelji veliko dobrih pisateljev, ki pilijo svoj pisateljski talent ter sodelujejo v različnih literarnih skupinah, z mentorji, objavljajo svoja dela in se na tak način uveljavljajo. Knjižnica z organizacijo literarnih večerov ne samo zadovoljuje potrebe po tovrstnih dejavnostih v okolju ampak daje tudi ustrezno podporo tako posameznikom kot skupinam, ki so dejavni na literarnem ustvarjalnem področju.

V letu 2019 smo pripravili literarne večere, ki so bili tesno povezani :

- literarni večer ob zaključku bralne značke za odrasle s pisateljico Damjano Bakarič,
- literarni večer in predstavitev knjige Bogdana Biščaka
- literarni večer ob 20. novembru - dnevu slovenskih splošnih knjižnic in začetku bralne značke za odrasle s pisateljem dr. Karlom Gržanom,
- literarni večer in predstavitev knjige Nataše Zupanc.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

2) V jeseni 2010 smo začeli izvajati **bralno značko za odrasle Korošci pa bukve beremo**. Pod skupnim nazivom in pod podobnimi pogoji izvajamo bralno značko vse koroške splošne knjižnice. Zagotovo je ta projekt skrbi za bralno kulturo v našem okolju projekt s prihodnostjo, čeprav iz leta v leto težje premagujemo težavo pri zagotavljanju zadostnega števila izvodov priporočenih knjig. Ko bo sredstev za nakup aktualnega gradiva več, bo tudi bralno značko za odrasle lažje izvajati. Vsako leto uvrstimo na seznam tudi knjige, ki so lažje razumljive in jih lahko preberejo tudi osebe, ki imajo iz različnih razlogov omejeno sposobnost razumevanja besedil. S tem vključimo tudi osebe s posebnimi potrebami in invalide. Tudi na tak način smo koroške knjižnice želele bralno značko za odrasle narediti posebno in dostopnejšo za vse.

V letu 2019 (sezona branja oktober 2018 – april 2019) je bilo oddanih 98 bralnih kartonov. Vsi udeleženci, ki so oddali bralni karton in torej uspešno zaključili bralno značko, so na prireditvi 25. aprila prejeli knjigo pisatelja Ferija Lainščka: Strah za metulje v nevihti. Glavna nagrada je bil literarni večer in srečanje s pisateljico Damjano Bakarič. V jeseni – ob dnevu slovenskih splošnih knjižnic, smo začeli z novo sezono bralne značke s predstavitvijo knjige Jaz, Čarli Čeplin in srečanjem s patrom dr. Karlom Gržanom.

3) **Projekt približevanja knjige in knjižnice starejšim in invalidnim osebam.** V ta namen označujemo gradivo z večjim tiskom z dobro vidno nalepko, posodabljammo zbirko zvočnih knjig, nudimo lupe za uporabo v knjižnici in očala za branje. V knjižnico tudi vztrajno vabimo starejše in invalide v povezavi z Medobčinskim društvom invalidov Drava ter sodelujemo z vsemi društvi upokojencev v vseh petih občinah. Dobro sodelujemo z Varstveno delovnim centrom na Muti, ŠENT-om v Radljah ter domom za starejše občane Hmelina. S preselitvijo osrednje knjižnice v Radljah v stavbo Center Radlje, smo pridobili tudi na področju približevanja knjižničnih storitev gibalno oviranim, saj v stavbi deluje dvigalo. Tako nas še lažje obišejo tako posamezniki kot skupine, s katerimi se dogovarjamo za razna srečanja.

4) V okviru približevanja knjige odrasli populaciji in starejšim izvajamo bralno-pogovorna srečanja ter bralne ure.

Bralne ure izvedemo za stanovalce doma za starejše občane Hmelina. V letu 2019 je bilo tovrstnih srečanj pet, na katerih so se udeleženci pogovarjali o temah, za katere je knjižničarka črpala iz zgodb Ele Peroci, Frana Levstika, Mirana Košute, ljudskih pripovedi ter zbirk slovenskih pregovorov in rekov. Na eni bralni uri je bilo povprečno 16 udeležencev.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

Bralno-pogovorna srečanja izvajamo že vrsto let v sodelovanju z društvom upokoencev Muta, ki so bili za tovrstna srečanja najbolj zainteresirani. V letu 2019 je potekalo 8 srečanj, na katerih so se obravnavale različne knjige, predvsem seveda proza, pa tudi poezija. Udeleženci so med sabo delili svoje poglede na čtivo in lastne bralne izkušnje. Dodatno so se udeleženci udeležili dveh ekskurzij: v Muzej Radlje na voden ogled zbirk in v Ljubljano na ogled NUK-a in Semeniške knjižnice. Sezona branja se začne v oktobru in konča v maju. Povprečno se je enega srečanja udeležilo 10 udeležencev.

Ob preselitvi osrednje knjižnice v nove prostore v središče Radelj, so se izboljšali pogoji za izvedbo tovrstnih srečanj v dopoldanskem času, saj je v novih prostorih namenjen del čitalnice za odrasle prav srečevanju in druženju. Tako smo z oktobrom 2018 začeli z bralno pogovornimi srečanja v radeljski knjižnici. Pogovor vodi in usmerja Breda Bobovnik, srečanja pa potekajo 2. četrtek v mesecu. V letu 2019 smo izvedli 8 srečanj, na katerih so se udeleženci pogovarjali o knjigah z aktualnega priporočilnega seznama bralne značke za odrasle in drugih. Na enem od srečanj je svojo knjigo o osnovni šoli na Sv. Antonu na Pohorju predstavila Frida Mravljak-Dovnik. Srečanj se je udeležilo povprečno 9 bralcev.

5) Tudi v letu 2019 smo nadaljevali z **označevanjem nagrajenih knjig slovenskih avtorjev**, kar je dodatna informacija, ki pomaga pri izboru gradiva in spodbuda za branje slovenskih avtorjev.

6) Na spletni stani urejamo rubriko **Knjižničarji priporočamo**. V tej rubriki se nahajajo krajše vsebine in priporočila predvsem leposlovnega gradiva. Priporočila bomo v drugačni obliki v prihodnje še razširili.

7) Mesečno smo pripravljali **tematske razstave**, praviloma z izpostavljanjem knjižničnega gradiva. Teme smo izbirali med spominskimi dnevi, obeležji, rojstnimi ali drugimi jubileji slovenskih pesnikov in pisateljev ter drugih znanih osebnosti, med aktualnim dogajanjem in podobnim. V letu 2019 smo pripravili obsežnejše tematske razstave:

- France Prešeren in kulturni dan
- Razstava o knjigi in književnih praznikih
- Nagrada Kresnik
- Počitniška razstava: družinski izleti in družabne igre
- Literarni festival Vilenica
- Dan reformacije in Primož Trubar
- Praznovanje božiča in novega leta doma in po svetu.

Tekom leta pripravimo še več manjših tematskih razstav, pogosto kot dopolnitev različnih dogodkov, na katerih izpostavimo knjige in ostalo gradivo na obravnavane teme ter tako promoviramo knjižnično zbirko in spodbudimo k branju.

8) **»Bukvice za vsakogar«** smo obiskovalcem ponujali že peto leto in obiskovalci so s ponujenim zadovoljni. To so knjige, ki smo jih odpisali ali knjige, ki smo jih prejeli od uporabnikov in jih nismo umestili v knjižnično zbirko. Knjige posebej označimo. Obiskovalci jih odnesejo domov za simboličen prostovoljni prispevek. Na tak način spodbujamo uporabnike, da sprejmejo in uporabijo že rabljeno knjigo. Hkrati se oblikuje pravilen odnos do knjig, ki ne končajo kot odpadki ali star papir. Prostovoljne prispevke uporabimo za nakup novega gradiva v knjižnici in za nekatere izdatke ob izvajanju dejavnosti in prireditvev v knjižnici (nagrade, pogostitve in podobno).

Bukvice za vsakogar so tudi primerna oblika, s katero se lahko knjižnica vključi kot povabljen ustanova na različnih javnih dogodkih z namenom spomniti obiskovalce na knjigo in branje. Tako smo z bukvicami že drugič uspešno sodelovali na slavnostnem prižigu luči v središču Radelj. Stojnica je bila dobro obiskana, knjižničarke smo ob bukvicah delile še kazala z voščilom in razna obvestila ter tako spodbujale k obisku knjižnice.

6.4 DRUGE DEJAVNOSTI IN PRIREDITVE

V nadaljevanju opisane dejavnosti in prireditve izvajamo in razvijamo z namenom približevanja knjižnične ponudbe različnim ciljnim skupinam, uporabe knjižničnega gradiva ter s ciljem izboljšanja kvalitete življenja za vse obiskovalce in uporabnike.

1) **Različna predavanja, predstavitve, razprave** organiziramo glede na aktualna dogajanja in ponudbo, ki jo predavatelji, društva, ustanove ponudijo knjižnici. Seveda zaradi omejitev s finančnimi sredstvi organiziramo več predavanj, ki so jih predavatelji ali skupine pripravljene izvesti brezplačno, oziroma za promocijo svoje dejavnosti ali pa k soorganizaciji povabimo druge ustanove.

V letu 2019 smo organizirali naslednja predavanja, oziroma dogodke:

- Sklop predavanj Špele Kresnik v sodelovanju z VGC Radlje: Moje leto 2019 (januar), Samopodoba (marec), Kako reči ne stvarem, ki jih ne želimo? (junij), Kako uspešno uskladiti poklicno in družinsko življenje? (september), Kako preživeti s perfekcionistom? (november),
- Predavanje Martine Vajs: Strah, kaj to je in kaj z njim narediti? (knjižnica Radlje, februar)
- Predavanje Miše Pušenjak: Kako pridelati zdrave vrtnine? (marec),
- predavanje Dragana Babiča: Kako premagati tremo pred javnim nastopom? (april),
- predavanje Andreje Pažek: Se lahko otroci skozi igro učijo lepega vedenja? (oktober),
- predavanje Božene Jerković Parać, dr. med. o kronični bolečini in kako živeti z njo (november).

Med različna predavanja štejemo tudi **potopisna predavanja**, ki pa jih le nekoliko ločimo od ostalih, saj imajo svojo specifikko in »svojo publiko«, ki ji je tovrstna oblika predstavitve potovanj posebej všeč. Pri izbiri dajemo prednost popotnikom domačinom, ki želijo predstaviti svoja potovanja. V letu 2019 so se v knjižnici izvedla naslednja potopisna predavanja:

- Igor Gruber: potopisno predavanje in predstavitev dokumentarnega filma: Rumena na obroke (knjižnica Radlje, januar),
- Matej Košir: Tibet, streha sveta (knjižnica Radlje, februar),
- Marinka Dretnik: Venezuela (knjižnica Radlje, december).

2) **Ustvarjalne delavnice in srečanja** izvajamo v naših knjižnicah redno. Na delavnicah uporabljamo knjige in revije kot informacijski vir, vedno pogosteje vključujemo tudi informacijske vire, dostopne na spletu. Na delavnicah gre predvsem za razvijanje informacijske pismenosti, za kvalitetno preživljanje prostega časa, izmenjavo informacij in idej.

Ustvarjalna srečanja za odrasle in otroke potekajo v knjižnici Radlje od oktobra do marca. Hkrati potekata ločeno dve delavnici: za otroke in za odrasle. V letu 2019 smo na ustvarjalnih srečanjih za otroke izdelovali: koledar za leto 2019, okvir za fotografijo, voščilnice, pustne dodatke, pisane ptičke in rožice, lončke za pisala, čarovnice, okraske za venčke, adventne aranžmaje, dišeče angelčke iz blaga in dišeče pomaranče.

V delavnicah za odrasle smo izdelovali: nakit iz aluminijeve žice, mrežasti nakit, glinene posode, okraske iz žice, servijetno tehniko na različne podlage.

V počitniških ustvarjalnih ponedeljkih v juliju in avgustu so otroci izdelovali: dekoracije iz hama perlic, polet z balonom, 3D izdelke, sladoled, biserno ribico, čmrljev tenis, kalejdoskop in mojo formulo.

V novih prostorih knjižnice smo z oktobrom 2018 ukinili popoldansko pravljíčno uro in jo nadomestili s pravljíčno uro v soboto dopoldan. Kolikor je bilo mogoče, smo k sodelovanju povabili društva in ustanove, da smo lahko izvedli predstave. Po predstavah sledi ustvarjalna delavnica, ki je lahko tudi nekoliko zahtevnejša, saj imajo otroci in starši več časa, ki ga namenijo obisku knjižnice. S takšno prakso bomo nadaljevali, saj je obisk zelo dober.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

Ustvarjalne delavnice so tudi najpogostejša oblika s katero knjižnica sodeluje na različnih skupnih dogodkih in festivalih. V letu 2019 smo sodelovali:

- 11. maja – z bralno ustvarjalno delavnico v Indijanski vasi (organizacija VGC Dogaja sel!),
- 7. junija – z ustvarjalno delavnico na festivalu Igraj se z mano (organizacija KS Radlje in drugi),
- 16. junija – z ustvarjalno delavnico na prireditvi ob občinskem prazniku Občine Muta
- 14. september – z ustvarjalno-igralno delavnico Knjižnica v parku v sklopu Gremo v palčkovo deželo pri Dvorcu Radlje (organizator: DPM Radlje)
- 15. september – z ustvarjalno delavnico na tematskem dogajanju v Občini Muta (organizacija Turistično društvo Muta).

Z vsako prireditvijo in dejavnostjo želimo poudariti pomen branja in iskanja informacij ter spodbujati k uporabi knjig in revij kot referenčnih virov.

3) **Likovne, fotografske in druge razstave** organiziramo v knjižničnih prostorih na pobudo lokalnih društev in posameznikov, ki jim naši pogoji ustrezajo. Večino razstav organiziramo v osrednji knjižnici v Radljah, kar nekaj razstav letno pa tudi v krajevni knjižnici na Muti. Za manjše razstave je primeren prostor v knjižnici Podvelka, po prenovi stavbe v Ribnici na Pohorju pa je tudi ta krajevna knjižnica postala primernejša za manjše razstave. Večinoma organiziramo tudi odprta razstav – v skladu z dogovorom z razstavljavci. Razstave so dobro obiskane in v osrednji knjižnici je razstavni prostor večino leta zaseden, v ostalih enotah pa različno – odvisno od interesa društev in posameznikov. Razstavljavcem je kljub slabšim pogojem (prostor, osvetlitev) razstavljanje v knjižničnih prostorih zanimivo, ker so razstave vedno na ogled v času odprtosti knjižnice ter je obisk razstav prost. Pri odločanju dajemo prednost lokalnim društvom ter posameznikom in razstavam, ki so tematsko vezane na knjigo, branje in podobno.

V letu 2019 smo izvedli naslednje razstave:

- Razstava del članov LIKR-e (knjižnica Radlje, januar)
- Razstava likovnih del Denisa Senegačnika (galerija knjižnice Radlje, do marca 2019),
- Klekljarice DU in DI Radlje: Klekljana čipka (knjižnica Radlje, marec in april)
- Razstava o knjigi (knjižnica Radlje, april)
- Jože Kovač: Utrinki s podeželja (galerija knjižnice Radlje, april do maj),
- Anton Vodušek: slike (knjižnica Radlje, maj do september)
- Igor Vitrih: Figura in likovni jezik (galerija knjižnice Radlje, maj)
- Saša Plevnik: slike (galerija knjižnice Radlje, junij do julij)
- Tebeemko: misli in podobe za lepše življenje (galerija knjižnice Radlje, avgust do september, knjižnica november do december)
- Območna likovna razstava v organizaciji JSKD (galerija knjižnice Radlje, september- oktober),
- Primož Trubar in reformacija (knjižnica Radlje, oktober)
- Razstava ročnodelskega krožka Trobentice z Mute (knjižnica Muta, oktober)
- Razstava otroških del in izdelkov, ki jo pripravljajo vzgojiteljice vrtcev na območju Občine Podvelka (knjižnica Podvelka, oktober-maj)
- Razstava fotografij Kristla Valtla: 120. obletnica slovenskega šolstva na Muti (knjižnica Muta, november do december),
- Filatelistična razstava (knjižnica Muta, december)

V letu 2019 smo izvedli tudi naslednje razstave v vitrinah knjižnice Radlje:

- VDC Muta: Razstava unikatnih izdelkov in ročnih del, januar
- Anja Frajzman: slike, februar in marec
- Razstava izdelkov, ki so nastali na ustvarjalnih srečanjih zadnje sezone, april
- Lorbek Nataša: stekleni nakit, maj
- Naravna kozmetika Meze, junij

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

- Špela Kresnik: nakit, avgust
- ročnodelska sekcija Čebelice (Društvo kmetič Dravske doline – KO Ribnica na Pohorju): razstava unikatnih izdelkov in ročnih del, september
- Pohorska zarja: razstava unikatnih izdelkov in ročnih del, oktober
- Muze copatarice: razstava copatkov, november,
- Vesna Grizold: ročna dela, Veronika Rudolf: polsteni izdelki in Nataša Lorbek: stekleni nakit, december

Vitrine v knjižnici Radlje so tri omare s steklenimi vrati in lastno osvetlitvijo, ki smo jih v bližini izposojnega pulta namenili za razstavljanje drobnih predmetov, spominkov, ročnih del. Na tak način želimo spodbujati posameznike in društva, da predstavijo svoje izdelke in tako posredno svojo dejavnost. Zelo spodbujamo, da se tako predstavijo mladi podjetniki, ki so šele začeli dejavnost. Prednost imajo domačini, vključujemo pa tudi razstavljalce od drugod ter tako spodbujamo povezovanje med ustvarjalci.

S preselitvijo osrednje knjižnice v Radljah v stavbo Center Radlje je knjižnica ohranila prireditveni prostor v prostoru knjižnice – v 1. nadstropju, kjer se izvajajo prireditve, na katerih pričakujemo do 50 obiskovalcev. V tem prostoru prav tako izvajamo različne razstave – z njimi prostor popestrimo in dopolnimo. Poleg tega prireditveno-razstavišnega prostora je knjižnica pridobila v 2. nadstropju galerijo, ki je prvenstveno namenjena razstavam in različnim dogodkom, na katerih pričakujemo več kot 50 obiskovalcev. V galeriji knjižnice smo tako že izvedli kar nekaj razstav, prav tako pa tudi različne druge dogodke. JSKD izvaja v prostoru razne delavnice in predavanja, določene dogodke izvede v prostoru tudi Občina Radlje ob Dravi. Večina obiskovalcev na tak način prvič pride v stavbo, kje se nahaja knjižnica in lahko vidi, kakšne prostore ter pogoje nudi knjižnica svojim obiskovalcem.

4) Promocijska dejavnost knjižnice poteka posredno preko vsake dejavnosti, ki jo izvajamo v knjižnici, saj želimo z izborom in načinom izvedbe pustiti vtis pri obiskovalcih ter tako posredno pritegniti k sodelovanju in obisku knjižnice tudi potencialne uporabnike, ki knjižnice še ne obiskujejo. Tovrstna promocijska dejavnost je najbolj učinkovita, res pa je tudi, da so učinki težje merljivi in da je delovanje usmerjeno na daljši rok. Le redko se izkažejo takojšnji učinki.

Pri nekaterih ciljnih skupinah je učinkovito tudi nagrajevanje za udeležbo na dejavnostih; predvsem pri otrocih in mladih. V sodobni potrošniški družbi je stanje pač takšno in tudi knjižnice se temu ne moremo izogniti, zato je potrebno del sredstev za promocijo nameniti tudi materialnim nagradam, ki so v prvi izbiri knjige, ter nato drugi predmeti vsakodnevne uporabe, opremljeni z logotipom knjižnice.

Promocija ob Dnevu slovenskih splošnih knjižnic, 20. novembru, ki poteka en teden po vsej Sloveniji:

V letu 2019 je že tretje leto potekala promocijska akcija, v kateri Združenje slovenskih splošnih knjižnic pripravi enoten okvirni program tedenskega dogajanja, grafično podobo in sporočila za medije. K večini splošnih knjižnic smo se pridružili tudi v Radljah. Tako smo v tednu splošnih knjižnic od 18. do 23. novembra pripravili dejavnosti na teme:

- ponedeljek: Zelena knjižnica / eko dan in predstavitev Bukvic za vsakogar,
- torek: Rastemo s/z, in zbiranje predlogov za še boljšo ponudbo knjižnice,
- sreda: Dan slovenskih splošnih knjižnic in razstava gradiva, ki je bilo v zadnjih letih najbolj iskano in brano v slovenskih knjižnicah,
- četrtek: pravica vedeti in predstavitev info točke v knjižnici,
- petek: dan zelenih knjig z razstavo knjig na mladinskem oddelku in s kino predstavo v galeriji knjižnice,
- sobota: predavanje Špele Kresnik za odrasle in ustvarjalna delavnica za otroke.

Cilj skupne promocije je večja prepoznavnost in pojavljanje v nacionalnih medijih. Splošne knjižnice namreč več ali manj delujemo vsaka v svojem lokalnem okolju in je tovrstnih priložnosti malo. Prav tako

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

je premalo promocije branja in knjige na nacionalnem nivoju, oziroma je omejena na ožji krog populacije, ki spremljajo to področje ali pa je promocija s strani založnikov namenjena zgolj bralnim hitom.

6.5 SREDSTVA IN KADRI za izvedbo dejavnosti in prireditev

1) Sredstva: večina sredstev, ki jih beležimo in izkazujemo pod postavko »sredstva za prireditve«, je potrebnih za materialne stroške za pripravo prireditev ter za storitve izvedbe. Za izvedbo vseh prireditev smo v letu 2019 porabili 7.534,48 €, v letu 2018 pa 4.950,84 €, s tem da je v tem znesku vključen tudi strošek za promocijski material, ki ga v pretežni meri uporabimo za simbolične nagrade udeležencem nekaterih dejavnosti in izvajalcem. V letu 2018 smo nekaj več promocijskih sredstev namenili dogajanju ob selitvi knjižnice, saj je bil ta dogodek odmeven na nacionalni ravni (pozornost medijev, novinarjev, objava v Slovenski kroniki na RTV 1, radiu, v Večeru idr.), manj pa izvedbi samih dejavnosti in drugemu promocijskemu materialu, ki ga uporabimo za simbolično nagrajevanje udeležencev dejavnosti za spodbujanje branja.

Pri oblikovanju in izvedbi novih aktivnosti za različne ciljne skupine, moramo upoštevati dejstvo, da je potrebno dejavnosti načrtovati tako, da povabimo odmevne goste, pripravimo nagrade ter tako motiviramo uporabnike za udeležbo. Zaradi tega smo že v finančnem načrtu del lastnih sredstev namenili tovrstni promociji dejavnosti.

2) Kadri: za izvajanje kulturnih prireditev skrbimo vsi zaposleni v knjižnici; med strokovne delavce so razdeljene posamezne dejavnosti. Pri izvajanju dejavnosti so zelo željene dodatne kadrovske okrepitve, ki smo jih v letu 2019 dobili samo v obliki 78 ur opravljenega prostovoljskega dela: za vodenje bralno pogovornih srečanj v knjižnici Radlje in za pripravo razstav v knjižnici Muta.

Na področju izvajanja dejavnosti in prireditev bi bila edina prava in dolgoročno pozitivna rešitev dodatna zaposlitev strokovnih delavcev, ki bi lahko v polni meri prevzeli izvajanje tovrstnih dejavnosti, s katerimi promoviramo tako knjižnično dejavnost, kot razvijamo bralno kulturo in vse vrste pismenosti. Kontinuirano izvajanje posameznih dejavnosti in razvijanje ter prilagajanje spremembam sodobne družbe je pravilo in pogoj za kvaliteto izvedene dejavnosti, s katerimi bomo resnično dosegali zastavljene cilje.

7 ZAPOSLENI V KNJIŽNICI

V letu 2019 je bilo v knjižnici redno in po pogodbah zaposlenih: 6,8625 delavcev, od tega: 1 direktor, 0,80 računovodsko-administrativnega delavca in 5,0625 strokovnih delavcev.

oblika zaposlitve	delovno mesto	Stanje 01.01.2019 (število delavcev)	Stanje 31.12.2019 (število delavcev)
redna zaposlitev	direktor	1	1
	administrativno- računovodski delavec	0,80	0,80
	čistilka	0	0
	knjižničar	1	1
	višji knjižničar	2	2
	bibliotekar	2	2
	skupaj število redno zaposlenih		6,80
zaposlitev po pogodbi	bibliotekar	0,0625	0,0625
	SKUPAJ VSI ZAPOSLENI	6,8625	6,8625

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

Po sprejetem Pravilniku o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Knjižnici Radlje ob Dravi in kadrovskem načrtu (sprejetem novembra 2005), bi morala biti kadrovska struktura: skupaj 9,5 delavcev, od tega: 1 direktor, 1 računovodsko-administrativni delavec, 7 strokovnih delavcev in 0,5 čistilke.

Za ustrezno izvajanje knjižnične dejavnosti kot to predvidevajo zakonske določbe Zakona o knjižničarstvu, Zakona o uresničevanju javnega interesa na področju kulture, Uredbe o osnovnih storitvah knjižnic, Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe in Strokovnih priporočil in standardov za splošne knjižnice, ki so predpisani za obdobje 2018-2028, nam manjkata torej še dva strokovna delavca: knjižničar in bibliotekar, ki ju bomo lahko zaposlili na podlagi soglasij vseh občin ustanoviteljic.

Najbolj seveda neustreznost knjižnične dejavnosti občutijo naši uporabniki, ki pogoje in ponudbo naše knjižnice primerjajo s pogoji in ponudbo drugih knjižnic v regiji ali širše.

V letu 2019 smo za pomoč pri izvajanju knjižnične dejavnosti vključili dva prostovoljca, ki sta v skladu s svojimi možnostmi in našimi potrebami opravila 78 ur prostovoljskega dela.

8 STROKOVNO BIBLIOTEKARSKO DELO

V letu 2019 smo za potrebe strokovne obdelave podatkov o gradivu **prevzeli iz vzajemne baze 1478 bibliografskih zapisov**. Vse podatke smo ob prenosu v svojo bazo podatkov uredili in prilagodili našim zahtevam in našemu stanju. Bibliografski podatki omogočajo učinkovito nadaljnje delo z gradivom: iskanje z iskalnimi orodji, kasnejše dopolnjevanje tako bibliografskih podatkov, kot podatkov o zalogi.

V letu 2019 smo v skupno bazo bibliografskih podatkov **vnesli 4 zapise**.

V letu 2019 smo tako kot prejšnja leta izvajali zelo omejeno domoznansko dejavnosti, skraćeno zgolj na zbiranje podatkov in člankov z domoznansko vsebino v papirnati ali elektronski obliki. Bibliografsko člankov zaradi pomanjkanja kadrov še ne obdelamo.

Kljub kadrovski stiski sodelujemo v projektu Dobreknjige.si, v katerem strokovni delavci po knjižnicah oblikujejo priporočila za branje ter tako prispevajo vsebine na skupnem knjižničnem portalu, ki je namenjen bralcem, da se tako lažje odločijo za ustrezno čtivo.

V letu 2019 smo se udeležili le najnujnejših izobraževanj. Med izobraževanji smo izbirali tista, kjer je nižja kotizacija ali jih strokovne organizacije na področju knjižničarstva in druge knjižnice organizirajo brezplačno.

9 PROSTORI knjižnice in OPREMA

9.1 PROSTORI knjižnice

Knjižnica Radlje ob Dravi ima skupaj 1264 m² uporabne površine, s tem da 62 % skupne površine meri osrednja knjižnica v Radljah: prostor za knjižnično dejavnost in za delavce knjižnice ter skladišče.

Ker se je v poročilu za leto 2018 upoštevala celotna površina etaže osrednje knjižnice, je v poročilu za leto 2019 popravek: neto površina osrednje knjižnice ne vsebuje površine stopnišča, hodnika in dvigala in je tako popravljena tudi primerljiva z drugimi knjižnicami v mreži, oziroma njihovimi površinami.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

Iz tabele so razvidni podatki o površini knjižnice ter število čitalniških sedežev – stanje v letu 2019:

Površina v m ²	Radlje	Muta	Vuzenica	Podvelka	Ribnica na Pohorju	Kapla	Knjižnica skupaj
uporabna površina za knjižnično dejavnost	624	187	57	145	41	45	1099
uporabna površina za delavce knjižnice in skladišče	165	0	0	0	0	0	165
Skupaj površina	789	187	57	145	41	45	1264
število čitalniških sedežev	68	10	0	10	5	2	95

Število čitalniških sedežev je vsekakor nujno vezano na uporabno površino. Če v knjižnici ali izposojevališču ni niti enega čitalniškega sedeža, je tam tudi manj smotrni nakup revij in časopisov.

Iz tabele in tudi iz drugih delov poročila je razvidno, da je edino še knjižnica v Vuzenici nujno potrebna prostorskega reševanja.

Posodobitev prostorov knjižnice v letu 2019:

Posodobili so se prostori **krajevne knjižnice Muta**:

- zamenjava vrat je bila opravljena v letu 2018, prav tako zamenjava oken; v letu 2019 so se vgradile ustrezne okenske police in se je v sklopu sanacije sten zidarsko in pleskarsko obdelala površina okoli oken,
- namestile so se zvočne izolacije na inštalacijah, ki so bile nameščene pod strop knjižnice zaradi obnove zgornjih prostorov v stavbi,
- stenske in stropne površine so se sanirale in prebelile,
- v čitalniškem prostoru so se namestile letvice za obešanje razstav,
- ustrezno se je obnovil in zaščitil pod.

9.2 OPREMA

Pomemben del opreme knjižnice je opremljenost z računalniškimi delovnimi postajami za uporabnike. S tem je uporabnikom omogočen dostop do knjižničnega kataloga in drugih informacij javnega značaja ter hkrati ponujena dodatna storitev knjižnice – uporaba računalniških programov za individualno rabo ter tisk in preslikava dokumentov. Knjižnice so različno opremljene, predvsem v odvisnosti od sredstev, ki jih občine namenijo za nakup opreme in od možnosti, ki jih knjižnični prostori omogočajo.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

Opremljenost knjižnic in izposojevališč z računalniško opremo – stanje v letu 2019:

	Radlje	Muta	Vuzenica	Podvelka	Ribnica na Pohorju	Kapla	Knjižnica skupaj
računalniki za zaposlene	8	1	1	1	1	1	13
računalniki za uporabnike	10	4	0	2	1	0	17
tiskalniki za uporabnike	1	1	0	0	1	0	3

Tabela izkazuje podatke o številu opreme, ne pa tudi o stanju, oziroma starosti in iztrošenosti opreme. Iz tabele je razvidno, da v knjižnici na Kapli in v Vuzenici ni računalniške opreme za uporabnike. V drugih enotah opremljenost z računalniki ustreza povprečnemu povpraševanju, oziroma potrebam uporabnikov. V osrednji knjižnici v Radljah zasedenost računalnikov za uporabnike povprečno ni niti 50 %, torej bi za izvajanje redne knjižnične dejavnosti lahko imeli manj računalnikov za uporabnike. Zato pa je nujno potrebnih vsaj 7 računalnikov za potrebe usposabljanj in izobraževanj za uporabo podatkovnih baz, informacijskih virov, knjižnično informacijskega kataloga in za izvajanje programov za otroke in mladino, na primer Rastem s knjigo ali vodeni ogledi knjižnice, kjer predstavimo spletno delovanje teh sistemov podatkov.

Nova oprema v letu 2019:

Oprema za osrednjo knjižnico:

- 4 omarice, namenjene za prostore zaposlenih,
- računalnik za zaposlenega,
- tiskalnik nalepk s črtno kodo za opremo gradiva,
- dva čitalnika črtne kode za izposajo,
- 2 tablična računalnika za uporabnike,
- tiskalnik za uporabnike,
- projektor v prireditvenem prostoru.

Oprema za knjižnico Muta:

- televizor in DVD predvajalnik,
- 4 fotelji,
- čitalnik črtne kode za izposajo.

Premična oprema, za uporabo v vseh enotah:

- elektronski kazalnik - za uporabo pri projekcijah,
- 4 3D pisala za izvajanje ustvarjalnih delavnic.

Nakup smo financirali z lastnimi sredstvi in iz presežka prihodka iz prejšnjega leta v skupni vrednosti: 3.279,69 €. Delno je nakup opreme za uporabnike: tiskalnika in dveh tabličnih računalnikov sofinanciralo Ministrstvo za kulturo, na podlagi uspešne prijave na neposredni poziv: 800 €. Pohišstvo, televizor in DVD predvajalnik je na podlagi izraženih potreb in odobritve v proračunu občine financirala Občina Muta v celoti: 1.628,43 €.

Skupno je vrednost osnovnih sredstev znašala: **5.708,12 €**. Tako sofinanciranje iz lastnih prihodkov knjižnice kot iz sredstev Občine Muta je bila načrtovana v finančnem načrtu knjižnice. Spremenil se je nekoliko le točen namen; zaradi potreb, ki so se izkazale tekom delovanja in je bilo določeno opremo nujneje nadomestiti ali dopolniti.

Internetni dostop je povsod urejen v skladu z najugodnejšimi možnostmi. Na Kapli in v Podvelki je način dostopa do internetnih povezav ADSL, v Radljah in v Vuzenici je to kabelska povezava. V Ribnici na Pohorju in na Muti pa optična povezava. V osrednji knjižnici Radlje je uporabnikom omogočen brezžični dostop do interneta preko omrežja Libroam/Eduroam. Brezžični dostop je omogočen tudi na Muti, Ribnici na Pohorju in v Podvelki. V vseh enotah knjižnice je internetna povezava nujna za avtomatizirano izposajo, saj je elektronski katalog nameščen na oddaljenem strežniku inštituta IZUM.

10 POVEZOVANJE KNJIŽNICE Z OKOLJEM

Pri vsej svoji dejavnosti se knjižnica povezuje lokalno z ustanovitelji, osnovnimi šolami, srednjo šolo, vrtci, zavodi, društvi in podjetji na svojem območju. Predvsem vsebinsko na izvajanje raznih dejavnosti in prireditev močno vplivajo aktivna društva in aktivni posamezniki. Knjižnica vsekakor spodbuja vsako takšno aktivno udejstvovanje in povezovanje v posameznem okolju, saj s tem bogatimo svoja življenja in življenja drugih. Vizija knjižnice sovпада s temi prizadevanji, saj knjižnica želi ostati in postati kraj druženja in srečevanja za različne ciljne skupine.

Zelo dobro sodelujemo z JSKD, območno izpostavo v Radljah. V večletnem sodelovanju se je oblikovalo kar nekaj stalnic: likovne razstave, srečanje lutkovnih skupin, literarni večeri, ki se priredijo v knjižnici v organizaciji JSKD. Vsako sodelovanje obogati naše delovanje in popestri dogajanje v knjižnici.

Po strokovni plati sodelujemo z društvi bibliotekarjev, vsi zaposleni smo člani Društva bibliotekarjev Koroške, z drugimi knjižnicami v Sloveniji, Združenjem splošnih knjižnic, Državno matično službo, Centrom za razvoj knjižnic, NUK-om, Javno agencijo za knjigo (JAK-om) in Ministrstvom za kulturo.

Posebej pomembno je sodelovanje z drugimi koroškimi knjižnicami, posebej z Osrednjo knjižnico dr. Franca Sušnika, ki je tudi naša območna knjižnica s posebej določenimi območnimi nalogami. Iz naslova območnosti pridobi določena sredstva, namenjena strokovnim nalogam in podpori ter izboljšanju ponudbe gradiva in informacijskih virov na celotnem območju. Konkretno za uporabnike omogoča dostop do uporabnih in raznovrstnih podatkovnih baz in brezplačno medknjižnično izposajo med koroškimi knjižnicami.

Strokovno povezovanje je v današnji hitro razvijajoči se družbi nujno. Je pomemben vir informacij, neformalnih izobraževanj, vedno pogosteje pa tudi način najcenejšega in učinkovitega izobraževanja, ki ga knjižnice oblikujejo na podlagi uspešnih praks in izvajajo za druge knjižnice.

RAČUNOVODSKO POROČILO JAVNEGA ZAVODA

Računovodsko poročilo obsega bilanco stanja, izkaz prihodkov in odhodkov ter pojasnila k obema računovodskima izkazoma.

Obrazec po katerem se sestavi bilanca je enoten za vse uporabnike EKN, obrazec po katerem se sestavi izkaz prihodkov in odhodkov pa je poseben za druge uporabnike EKN in poseben za določene uporabnike EKN.

RAČUNOVODSKO POROČILO VSEBUJE NASLEDNJE PRILOGE:

1. Priloge iz Pravilnika o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Ur. l. RS 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, 60/10, 104/10, 104/11 in 86/16):

- a) Bilanca stanja
- b) Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev
- c) Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in pojasnil ter druga pojasnila določena s tem pravilnikom
- d) Izkaz prihodkov in odhodkov – določenih uporabnikov
- e) Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka
- f) Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov
- g) Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov
- h) Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

RAČUNOVODSKO POROČILO VSEBUJE NASLEDNJA POJASNILA:

1. Pojasnila k postavkam bilance stanje
2. Pojasnila k postavkam izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov
  - a) Analiza prihodkov (konti skupine 76)
  - b) Analiza odhodkov (konti skupine 46)
  - c) Analiza poslovnega izida

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

Zakonske osnove za sestavo računovodskega poročila:

- Zakon o javnih financah (Ur. l. RS, št. 79/99 do št. 96/15)
- Zakon o računovodstvu (Ur. l. št.23/99, 30/02 – ZJF-C)
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Ur. l. RS, št.115/02 do št. 86/16)
- Navodila o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna (Ur. l. RS, št. 12/01 do št. 102/10)
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Ur. l. RS, št. 54/02 do št. 84/2016)
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (Ur. l. RS, št. 134/03 do št.100/15)
- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Ur. l. RS, št.45/05, 138/06, 120/07, 48/09, 112/09, 58/10, 108/13, 100/15)
- Pravilnik o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Ur. l. RS, št. 46/03)
- Pravilnik o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti po 37.členu Zakona o računovodstvu (Ur. l. RS, št.117/02, 134/03, 108/13)
- Pravilnik o pridobitvi pridobitne in nepridobitne dejavnosti (Ur. l. RS, št. 109/07, 68/09, 91/14)
- Slovenski računovodski standardi (Ur.l.št.117/06, 95/2015)

Interni predpisi knjižnice:

- Odlok o ustanovitvi Knjižnice Radlje ob Dravi, (MUV 21/03)
- Pravilnik o računovodstvu Knjižnice Radlje ob Dravi 04.01.2016

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

1 POJASNILA K BILANCI STANJA ZA LETO 2019

Bilanca stanja je računovodski izkaz, ki vsebuje podatke o stanju sredstev ter obveznosti do virov sredstev ob koncu obračunskega obdobja, na dan 31.12.2019. Podlaga za sestavitev bilance stanja so poslovne knjige.

1.1 BILANCA STANJA ZA LETO 2019

		v EUR (brez centov)	
		ZNESEK	ZNESEK
		Tekoče leto	Predhodno leto
	SREDSTVA		
1	Neopredmetena dolgoročna sredstva	9.881	9.881
2	Popravek vrednosti neop.dolgor.sredstev	9.881	9.881
3	Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva	1.284.245	1.246.395
4	Popravek vrednosti opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev	1.272.964	1.237.023
I.	Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju (1-2+3-4)	11.281	9.372
1	Denarna sredstva v blagajni	112	
2	Dobroimetje pri bankah in drugih finančnih ustanovah	21.365	7.117
3	Kratkoročne terjatve do kupcev	24	40
4	Dani predujmi in varščine	82	82
5	Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta	11921	16.823
6	Druge kratkoročne terjatve		
7	Aktivne časovne razmejitev	275	96
II.	Kratkoročna sredstva; razen zalog in aktivne časovne razmejitev (1+2+3+4+5+6+7)	33.779	24.158
	AKTIVA SKUPAJ (I.+II.)	45.060	33.530
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		
1	Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	13.495	14.621
2	Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	15.743	6.274
3	Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	2.646	2.799
4	Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta	1.363	161
5	Pasivne časovne razmejitev	258	
I.	Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitev	33.505	23.855
1	Dolgoročne pasivne časovne razmejitev		
2	Obveznosti za sredstva prejeta v upravljanju	11.281	9.372
3	Presežek prihodkov nad odhodki	274	303
II.	Lastni viri in dolgoročne obveznosti	11.555	9.675
	PASIVA SKUPAJ (I.+II.)	45.060	33.530

Prilogi k bilanci stanja:

- Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih sredstev
- Stanja in gibanja dolgoročnih finančnih naložb in posojil

Knjižnica v letu 2019 ni prejela nobenih posojil, prav tako tudi ni dala nobenega posojila.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

1.2 DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU

Z rednim letnim popisom s stanjem na dan 31.12.2019 smo dosegli, da se knjigovodski podatki o sredstvih in obveznostih do njihovih virov ne razlikujejo od dejanskih. V poslovnih knjigah knjižnica izkazuje neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetena osnovna sredstva kot sredstva v upravljanju (sredstva so prenesena v uporabo in upravljanje knjižnice, vendar nad njimi nimamo lastninske pravice).

Neopredmetena sredstva in oprema se izkazujejo po načelu istovrstnosti in nabavni vrednosti. Nabavno vrednost opredmetenih osnovnih sredstev predstavlja nakupna cena ter vsi stroški, ki jih je mogoče pripisati njegovi usposobitvi za uporabo. Popravek vrednosti se oblikuje posamično, v skladu s predpisanimi stopnjami po metodi enakomernega časovnega obračunavanja-amortizacije.

V letu 2019 so bili oblikovani popravki v višini 60.303,54 €.

Opredmetena osnovna sredstva, ki sodijo med drobni inventar, sem sodijo tudi knjige in neknjižno gradivo, knjižnica 100% odpiše takoj ob nabavi. Drobni inventar se v poslovnih knjigah vodi do izločitve iz uporabe in sicer po nabavni in odpisani vrednosti. Nabava knjižničnega gradiva se v glavni knjigi knjiži na podlagi prejetih računov dobaviteljev v celotni vrednosti, v katalogizaciji pa se v sistem Cobiss evidentira posamična enota gradiva po dejanski ceni za enoto.

V letu 2019 smo nabavili knjižnično gradivo v vrednosti 56.504,44 € in opremo v vrednosti 5.708,12 € (4 omarice, 4 fotelji, 2 tablična računalnika, TV in DVD, 2 tiskalnika, 4 pisala fast, 3 kom čitalnike črtne kode, rabljen računalnik, projektor, spotlight).

SREDSTVA ZA KNJIŽNIČNO GRADIVO	ZNESEK v EUR
Občina Radlje ob Dravi	10.000,00
Občina Muta	4.000,00
Občina Vuzenica	5.802,00
Občina Podvelka	7.000,00
Občina Ribnica na Pohorju	3.500,00
Ministrstvo za kulturo	23.166,00
Lastna sredstva	3.036,44
SKUPAJ:	56.504,44
NAKAZILA SREDSTEV ZA OPREMO	
Nakup opreme iz lastnih virov	2.976,76
Namenska sredstva občine Muta za osnovna sredstva	1.628,43
Namenska sredstva Ministrstva za kulturo za osnovna sredstva	800,00
Presežek sredstev iz leta 2018	302,93
SKUPAJ:	5.708,12

Vsa izločena sredstva iz uporabe so brez sedanje vrednosti, zato njihov odpis nima vpliva na rezultat poslovanja. Skupna vrednost izločenih osnovnih sredstev na podlagi rednega odpisa znaša 24.363,01 €. V tej vrednosti so zajete tudi knjige v vrednosti 17.354,32 €, ki jih vodimo kot osnovno sredstvo in oprema v vrednosti 7.008,69 €.

1.3 KRATKOROČNA SREDSTVA

Kratkoročna sredstva v znesku **33.779,26 €** predstavljajo:

- denarna sredstva v blagajni 112,50 €,

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

- denarna sredstva, ki izkazujejo dobroimetje na transakcijskem računu v znesku 21.364,60 €. Stanje teh sredstev je usklajeno s izpiskom podračunu pri UJP po stanju na dan 31.12.2019,
- terjatve do kupcev Delikommat d.o.o. Maribor v višini 24,23 €,
- kratkoročne terjatve za dane predujme v višini 81,91 €,
- kratkoročne terjatve do uporabnikov EKN:
  - a) Občine Radlje ob Dravi v višini 5.991,18 €,
  - b) Občina Muta v višini 4.226,19 €,
  - c) Občina Ribnica na Pohorju v višini 1.703,36 €,
- aktivne časovne razmejitev za potrebe razmejevanja kratkoročno odloženih (vnaprej plačanih stroškov za naslednje obračunsko obdobje (naročnine časopisov, revij) v višini 275,29 €.

1.4 KRATKOROČNE OBVEZNOSTI

Kratkoročne obveznosti v znesku **33.504,71 €** sestavljajo:

- obveznosti do zaposlenih, za izplačilo decembrskih plač (čiste plače in nadomestila plač, prispevki, davki od plač ter druge obveznosti), ki so bile izplačane v začetku januarja v višini **13.494,73 €**,
- obveznosti do dobaviteljev za še neplačane račune v višini **15.756,27 €**,
- druge kratkoročne obveznosti v višini **4.253,71 €** so:
  - a) obveznosti delodajalca za davke in prispevke na plače v višini 2.027,04 €,
  - b) ostale kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta 1.350,20 €,
  - c) izplačila po pogodbi o delu 393,56 €,
  - d) izplačila KAD za december v višini 209,38 €,
  - e) doplačilo davka od dohodka za leto 2019 v višini 2,94 €,
  - f) obveznosti za račune RTV 12,75 €,
  - g) preveč zaračunani materialni stroški 257,84 €.

1.5 OBVEZNOSTI ZA NEOPREDMETENA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

Uskladitev terjatev in obveznosti po 37. členu Zakona o računovodstvu v naših poslovnih knjigah izkazujemo na kontu 98-obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje na dan 31.12.2019 naslednje stanje, **11.555,49 €**.

NAMEN	ZNESEK v EUR
Stanje obvez. za sredstva prejeta v upravljanje 1.1.2019	9.674,85
Nabava knjižničnega gradiva od občin	30.302,00
Nabava knjižničnega gradiva od Ministrstva za kulturo	23.166,00
Nabava opreme iz lastnih virov	2.976,76
Namenska donacija za osnovna sredstva	2.428,43
Pokriv. stroš. amortizacije v breme sredstev v upravljanje	-57.267,10
Presežek prihodkov nad odhodki za leto 2019	274,55
Stanje na dan 31.12.2017	11.555,49

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

- Presežek prihodkov nad odhodki za leto 2019 znaša: 274,55 €, sredstva bomo v skladu s sklepom sveta zavoda porabili za nakup osnovnih sredstev ali za nakup knjižničnega gradiva,

- Stanje na kontih skupine 98- obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje je usklajeno z izpisom stanja z občinami ustanoviteljicami: Radlje ob Dravi, Muta, Vuzenica, Podvelka in Ribnica na Pohorju.

2 PRIHODKI IN ODHODKI 2019

V izkazu prihodkov in odhodkov se izkazujejo prihodki in odhodki, ugotovljeni v skladu z zakonom o računovodstvu in slovenskimi standardi. Pri ugotavljanju prihodkov in odhodkov obračunskega obdobja se upošteva načelo nastanka poslovnega dogodka kot tudi načelo denarnega toka.

2.1 IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV ZA LETO 2019

		v EUR (brez centov)	
		ZNESEK	ZNESEK
		Tekoče leto	Predhodno leto
	SREDSTVA		
1	Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	249.209	278.341
I.	Prihodki od poslovanja	249.209	278.341
1	Prihodki od obresti		
II.	Finančni prihodki		
III.	Drugi prihodki	2	
	CELOTNI PRIHODKI (I.+II.+III.)	249.211	278.341
1	Stroški materiala	15.912	11.625
2	Stroški storitev	41.119	47.112
I.	Stroški blaga, materiala in storitev (1+2)	57.031	58.737
1	Plače in nadomestila plač	146.331	165.083
2	Prispevki za socialno varnost delodajalcev	23.559	26.614
3	Drugi stroški dela	18.965	26.316
II.	Stroški dela (1+2+3)	188.855	218.013
III.	Amortizacija	3.036	1.276
IV.	Ostali drugi stroški		
V.	Finančni odhodki	2	
VI.	Izredni odhodki		
VII.	Prevrednotovalni poslovni odhodki		
1	Ostali prevrednotovalni poslovni odhodki		
	CELOTNI ODHODKI (I.+II.+III.+IV.+V.+VI.+VII.)	248.924	278.026
	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	287	315
	Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju (celo število)	7	8
	Število mesecev poslovanja	12	12

Kot je razvidno iz gornje tabele v izkazu prihodkov in odhodkov – določenih uporabnikov, knjižnica izkazuje v obračunskem obdobju od 1. 1. - 31. 12. 2019 dosežene

- prihodke v višini 249.211 €
- odhodke v višini 248.924 €

Presežek prihodkov nad odhodki 287 €

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

Prikazane so posamezne postavke za leto 2019 in primerjava z letom 2018.

Na podlagi 29. člena Odloka o ustanovitvi Knjižnice Radlje ob Dravi (medobčinski uradni vestnik 21/2003) bomo presežek v vrednosti **287,67 €**, zmanjšan za davek od dohodka pravnih oseb v višini **12,12 €**, preostanek v višini **275,55 €** namenili v skladu s sklepom sveta zavoda za nakup knjižničnega gradiva in v opremo, potrebno za delovanje zavoda.

2.2 PRIHODKI GLEDE NA VIR FINANCIRANJA

Pregled prihodkov za leto 2019

1. PRIHODKI IZ OBČINSKEGA PRORAČ.	Tekoče leto	Predhodno leto	Indeks 19/18
a)Občina Radlje ob Dravi	103.696,08	110.602,84	93,76
b)Občina Muta	46.605,55	45.262,02	102,97
c)Občina Vuzenica	39.975,60	39.554,01	101,07
č)Občina Podvelka	36.700,76	40.972,40	89,57
d)Občina Ribnica na Pohorju	16.552,60	15.927,64	103,92
SKUPAJ:	243.530,59	252.318,91	96,52
2. PRIHODKI IZ REPUBLIŠKEGA PRO.		19.606,71	
3. DRUGI PRIHODKI	5.680,36	6.415,37	88,54
SKUPAJ:	249.210,95	278.340,99	89,53

1.PREGLED PRIHODKOV IZ OBČINSKIH PRORAČUNOV	LETO 2019	LETO 2018	INDEKS
a)za materialne stroške	54.675,16	53.902,77	101,43
Občina Radlje ob Dravi	33.706,28	35.331,78	95,40
Občina Muta	7.323,65	6.318,99	115,90
Občina Vuzenica	5.585,00	5.460,00	102,29
Občina Podvelka	5.766,23	5.000,00	115,32
Občina Ribnica na Pohorju	2.294,00	1.792,00	128,01
b)za plače	188.855,43	198.416,14	95,18
Občina Radlje ob Dravi	69.989,80	69.386,29	100,87
Občina Muta	39.281,90	38.943,03	100,87
Občina Vuzenica	34.390,60	34.094,01	100,87
Občina Podvelka	30.934,53	30.667,82	100,87
Občina Ribnica na Pohorju	14.258,60	14.135,64	100,87
Občina Radlje ob Dravi - javna dela		5.884,77	/
Občina Podvelka - javna dela		5.304,58	/
2.PREGLED PRIHODKOV IZ REP.PRORAČ.		19.606,71	0,00
nakaz. sred.od zavoda za zaposlovanje		19.606,71	0,00
3.DRUGI PRIHODKI	5.680,86	6.415,37	88,55
drugi prihodki, članarine, donatorska sredstva	5.680,86	6.415,37	88,55

Drugi prihodki knjižnice predstavljajo članarine, zamudnine za knjižnično gradivo 5.680,86 €.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

2.3 PREGLED ODHODKOV ZA LETO 2019 v primerjavi z letom 2018

	LETO 2019	LETO 2018	INDEKS 19/18
01. NEPROGRAMSKI STROŠKI	30.462,16	33.807,20	90,11
a) Stroški električne energije	3.950,85	1.747,07	226,14
b) Stroški RTV in ZAMP	207,84	207,84	100,00
c) Stroški čiščenja in sanit. material	14.220,74	7.285,60	195,19
č) Stroški ogrevanja in kom. storitve	7.382,76	6.120,09	120,63
d) dvigalo in vzdr. prostorov	3.182,25		
e) Stroški varovanja	1.517,72	1518,62	99,94
f) Stroški najemnine		16.927,98	
02. PROGRAMSKI STROŠKI	26.568,24	24.929,45	106,57
a) Stroški telefona, CATV, PTT	3.321,27	4.856,02	68,39
b) Vzdr.rač.opreme, OS in DI	4.722,82	4.851,10	97,36
c) Stroški pis.materiala in tonerjev	2.247,02	1.712,53	131,21
č) Stroški prireditev in promocije	7.534,48	4.950,84	152,19
d) Vzdrž.gradiva, izkaz., zašč.delu	3.027,93	2.184,83	138,59
e) Zavarovalne premije	398,80	394,07	101,20
f) Stroški službenih potovanj	2.254,97	1.798,82	125,36
g) Banč. str.članar.,zdrav.preg,medk	1.532,30	2.305,84	66,45
i)st.notranje revizije,požarni red	76,37	600,50	12,72
j) Stroški pogodbenega dela	1.452,28	1.274,90	113,91
03. AMORTIZACIJA	3.036,44	1.276,08	237,95
a) amortizacija	60.303,54	53.975,55	
b) zmanjšanje amortizacije	-57.267,10	-52.699,47	
04. STROŠKI DELA	188.855,43	218.013,11	86,63
a) plače zaposlenih	146.331,17	165.082,70	88,64
b) prispevki na plače,dod.zav.	26.072,00	29.089,70	89,63
c) regres, jubilejna nag.	6.029,08	11.457,05	52,62
č) stroški prehrane in prevoza	10.423,18	12.383,66	84,17
05. DRUGI ODHODKI	2,01		
SKUPAJ ODHODKI (01+02+03+04)	248.924,28	278.025,84	89,53

Leto 2019 primerjava stroškov z letom 2018 še zmeraj ne odraža dejanske višine neprogramskih stroškov. Zneski na posameznih postavkah tako materiala kot storitev so se spremenili tako ali drugače od zneskov preteklega leta. V letu 2018 je knjižnica do junija delovala na stari lokaciji, po juniju 2018 pa na novi lokaciji. V letu 2018 je del stroškov za obratovanje knjižnice v drugi polovici leta še vedno pokrivala Občina Radlje ob Dravi direktno, in se niso odražali v računovodskem poročilu knjižnice. V letu 2019 so se razmerja uredila in knjižnica je prvo celo leto na novi lokaciji, v novih razmerah in je

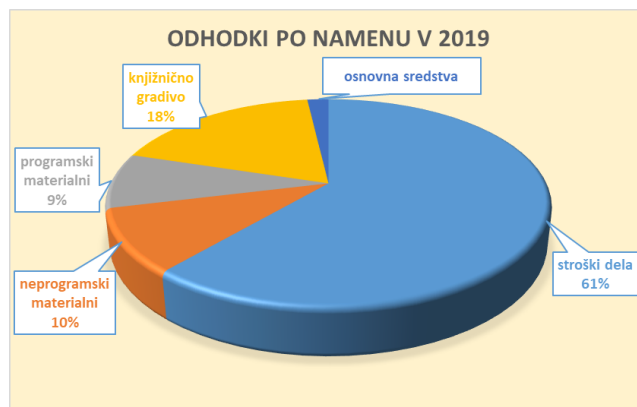
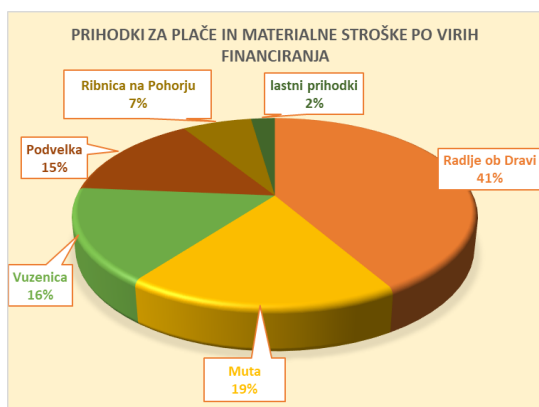
Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

zato prišlo do porasta stroška električne energije, čiščenja, komunalnih storitev (povečane kvadrature prostorov). Pojavijo se novi stroški za vzdrževanje dvigala in tekočega vzdrževanja prostorov. Prav tako se spremenjena situacija pojavlja pri programskih stroških, kjer prihaja ponekod do znižanja stroškov (telefonov, interneta, bančnih stroškov, članarin...), na segmentih pisarniškega materiala, stroških za prireditev so zaradi večjega števila dejavnosti za otroke, mladino in odrasle ter drugih prireditev v novih prostorih in povečanega obiska osrednje in krajevnih knjižnic, porastli stroški na omenjenih segmentih.

V letu 2019 smo obračunali amortizacijo opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev in oblikovali popravke v višini 60.303,54 €, od tega za knjižnično gradivo v višini 56.504,44 € in v opremo v višini 3.799,10 €. V breme prihodkov smo pokrili amortizacijo v višini 3.036,44 €, v breme obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje pa v višini 57.267,10 €.

Največji del odhodkov je knjižnica porabila za stroške dela. Pri izplačilu plač in izdatkov zaposlenim smo upoštevali Zakon o izplačilu plač v javnem sektorju, Zakon o uravnoveženju javnih financ, Določila Kolektivne pogodbe za kulturne dejavnosti v RS in objave sprememb v Uradnih listih.

Stroški dela se nanašajo na sedem redno zaposlenih. Plače so obračunane na osnovi pogodb o zaposlitvi. Prispevki iz plač in na plače ter dohodnina so obračunani po stopnjah in so odvisni od plač. Premije za kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje (KAD) so obračunane in plačane po predpisani lestvici. V letu 2019 smo izplačali regres za letni dopust v višini minimalne plače za leto 2019 za vse zaposlene delavce. Povračila stroškov prehrane in prevoza na delo so izplačane glede na dneve prisotnosti po Uredbi o višini povračil stroškov v zvezi z delom.

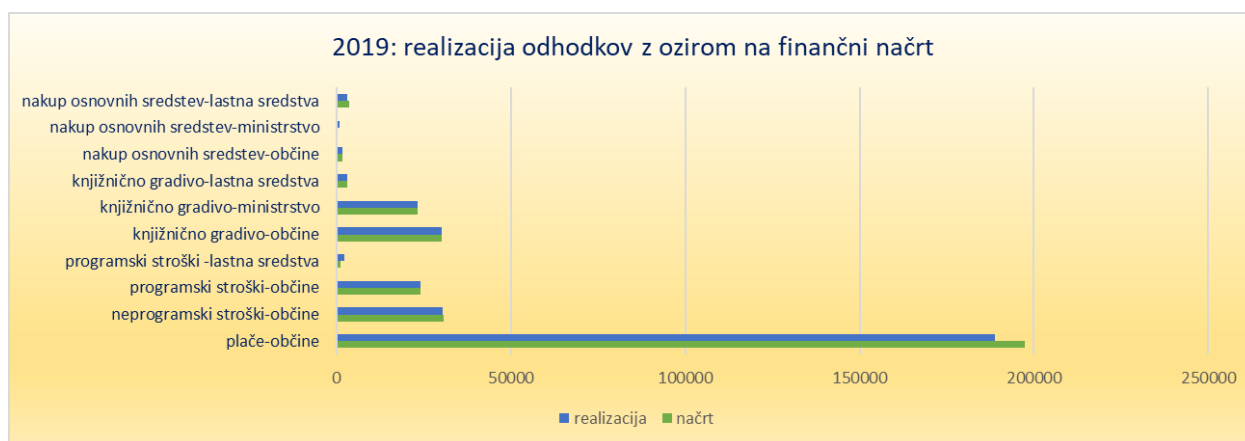

2.4 PREGLED ODHODKOV ZA LETO 2019 v primerjavi s finančnim načrtom

Glede na predviden in po sprejetju občinskih proračunov usklajen finančni načrt za leto 2019 ter dodatna sredstva, usklajena s sklepom in rebalansom med letom, smo v skupnem znesku porabili manj sredstev od načrtovanih. Spodnja tabela izkazuje realizacijo po posameznih postavkah:

	plače-občine	neprogramski stroški-občine	programski stroški-občine	programski stroški - lastna sredstva	knjižnično gradivo-občine	knjižnično gradivo-ministrstvo	knjižnično gradivo-lastna sredstva	nakup osnovnih sredstev-občine	nakup osnovnih sredstev-ministrstvo	nakup osnovnih sredstev-lastna sredstva
načrt	197.415	30.720	24.215	1.200	30.302	23.166	3.000	1.650	0	3.500
realizacija	188.855	30.462	24.215	2.353	30.302	23.166	3.036	1.628	800	2.977
razlika	-8.560	-258		+1.153			+36	-22	+800	-523

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

Na postavki za plače je nižja realizirana vrednost dejansko izplačanih plač, ker so nekatere občine odobrile financiranje nove zaposlitve in je bilo to financiranje upoštevano v usklajenem finančnem načrtu. Nova zaposlitev ni bila realizirana. Realno smo predvsem zaradi nekaterih nedorečenih predvidevanj na področju izplačila plač v javnem sektorju ob koncu leta 2018 za plače načrtovali tudi nekoliko višji strošek, kot se je potem plač izplačalo. Natančne uskladitve so se z občinami opravile ob izteku leta 2019, saj občine nakazujejo sredstva po realnem zahtevku s strani knjižnice.

Nižja od načrtovane je bila tudi realizacija stroškov na postavki neprogramske stroški. Razlika preveč zaračunanih materialnih stroškov se odraža v finančnem poročilu knjižnice in bo v dogovoru z občinami, ki so sredstva prispevale, usklajena do konca leta 2020.

Na postavki programski stroški smo porabili predvidena sredstva občin in lastne prihodke, ki jih je bilo nekaj več kot smo načrtovali. Namensko so bila sredstva porabljen za izvedbo dejavnosti za spodbujanje branja in s tem povezano promocijo.

Na postavki nakupa knjižničnega gradiva smo iz lastnih sredstev prispevali nekaj več sredstev od načrtovanih.

Na segmentu nakupa osnovnih sredstev smo v bistvu realizirali kot smo načrtovali, le da smo iz lastnih sredstev namenili manj sredstev, ker smo z uspešno prijavo na javni poziv ministrstva prejeli namenska sredstva, ki jih ob pripravi načrta nismo mogli načrtovati.

2.5 Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

Knjižnica v izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti za leto 2019 izkazuje samo prihodke za izvajanje javne službe.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

3 OSTALI RAČUNOVODSKI IZKAZI

3.1 Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka

NAZIV KONTA		TEKOČE LETO 2019	PREDHODNO LETO 2018
I.	SKUPAJ PRIHODKI	313.125	325.610
1.	PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	313.036	325.610
A.	Prihodki iz sredstev javnih financ	304.589	317.757
a.	Prejeta sredstva iz državnega proračuna	25.526	37.488
b.	Prejeta sredstva iz občinskega proračuna	279.063	280.269
c.	Prejeta sred. iz skladov socialnega zavarovanja		
d.	Prejeta sred. iz javnih skladov in agencij		
B.	Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti	8.447	7.853
	Prihodki od prodaje blaga in storitev iz nas. javne služb.		
	Drugi tekoči prihodki iz naslova izvajanja javne službe	8.447	7.853
2.	PRIHODKI PD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	89	
II.	SKUPAJ ODHODKI	298.857	325.962
1.	ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	298.857	325.962
A.	Plače in drugi izdatki zaposlenim	163.877	187.268
B.	Prispevki delodajalcev za socialno varnost	26.235	28.711
C.	Izdatki za in storitve za izvajanje javne službe	51.942	57.603
J.	Investicijski odhodki	56.803	52.380
	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	14.268	
	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI		352

Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka služi spremljanju gibanja javnofinančnih prihodkov in odhodkov v skladu s 16. členom Pravilnika o razčlenjevanju prihodkov in odhodkov za določene uporabnike enotnega kontnega načrta.

Pri pripoznavanju prihodkov in odhodkov, ki se knjižijo evidenčno smo upoštevali računovodsko načelo denarnega toka-plačane realizacije. Prihodek in odhodek po načelu denarnega toka se pripozna, kadar je poslovni dogodek nastal in smo hkrati zanj prejeli denar.

Izkaz je sestavljen na podlagi prihodkov in odhodkov, evidentiranih v poslovnih knjigah ter vsebuje podatke o prihodkih in odhodkih obračunskega obdobje, ločeno za izvajanje javne službe in tržne dejavnosti.

Skupaj prihodki po načelu denarnega toka so v letu 2019 znašali 313.125 €, skupni odhodki pa 298.857 €.

Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka za leto 2019 izkazuje presežek prihodkov nad odhodki v višini 14.268 €. Presežek se bo porabil za izplačilo plače za mesec december 2019 ter plačilo obveznosti do dobaviteljev.

3.2 Izkaz računa finančnih terjatev in naložb

Knjižnica v letu 2019 ni imela finančnih terjatev in naložb.

3.3 Izkaz računa financiranja

V izkazu računa financiranja določenih uporabnikov je prikazano povečanje denarnih sredstev v znesku **14.267,91 €**, ki je izračunano med prihodki in odhodki po načelu denarnega toka.

POVZETEK s poudarkom na doseženih ciljih in rezultatih

S tem poročilom predstavljamo naše delo, dosežke in probleme s katerimi se srečujemo. Ustanoviteljem, ki v veliki meri odločajo o našem delu, predvsem po upravni in finančni plati, pa s poročilom posredujemo podatke in informacije, potrebne za vrednotenje naše uspešnosti in načrtovanje zagotavljanja delovanja knjižnične dejavnosti v prihodnosti.

Na kratko:

- **V letu 2019 smo kupili skupno 2325 enot knjižničnega gradiva in v dar prejeli 475 enot. V letu 2018 smo kupili 1991 enot knjižničnega gradiva, v dar smo prejeli 209 enot**

Nakup knjižničnega gradiva se je v letu 2019 povečal za skoraj 17 % v primerjavi z nakupom v prejšnjem letu, namenskih sredstev za nakup gradiva je bilo skoraj 12 % več kot leto prej. Povečala so se tako sredstva občin kot sredstva Ministrstva za kulturo. Knjižnica je iz lastnih sredstev načrtovala za nakup gradiva 3.000 € in tudi lahko namenila 3.028 €, kar je 2,37 krat več kot 1.276 €, kolikor je bilo lastnih sredstev za nakup gradiva v letu 2018. V letu 2019 je bila povprečna cena kupljenega konvencionalnega gradiva za 4,4 % nižja kot leto prej; znašala je 22,37 €, v letu 2018 pa 23,40 €.

Kljub večjemu nakupu in prirastu gradiva tudi v letu 2019 nismo dosegli minimalnega pogoja nakupa, oziroma prirasta gradiva, saj je le ta znašal 178 enot gradiva na 1000 prebivalcev in ne predvidenih najmanj 222 enot, kjer niso vključeni časopisi in revije. Tudi vsebinsko prirast novih knjig odstopa od priporočenih standardov. Zaradi nizkih sredstev smo kupili večji delež leposlovnega gradiva (ne priporočenih 40 % naslovov, ampak 51 %) in posledično manj strokovnih publikacij. Zaradi nizkih sredstev smo sicer pridobili raznoliko zbirko, številčno 1876 naslovov, pa zato manj izvodov, ki so v mreži knjižnic bolj razpršeni, kar za uporabnike ni ugodno. V letu 2019 je Ministrstvo za kulturo namenilo za nakup elektronskih knjig v slovenskem jeziku 4.500 € sredstev, kar je za 2.000 € več kot prejšnja leta. Ministrstvo nas pogodbeno obveže, da namenska sredstva tudi v celoti temu nakupu namenimo. Tako smo uporabnikom zagotavljali ob začetku leta 391 naslovov elektronskih knjig, do konca leta pa smo aktualne naslove dokupili in ponujali vsega 465 naslovov. Elektronsko gradivo je zaradi splošne dostopnosti lahko zelo učinkovita dopolnitev ponudbe knjižničnega gradiva, vendar še vedno ponudba ni dovolj aktualna, prav tako pa uporabniki še niso vajeni uporabe elektronskih knjig. Ob dejstvu, da je aktualna, kvalitativno in kvantitativno zadostna zbirka gradiva tudi pogoj za aktualnost in uspešnost knjižnice, moramo smotrnemu nakupu nameniti posebno pozornost, da se ne bo slabša aktualizacija knjižnične zbirke še izraziteje odražala pri izposoji in obisku v knjižnici, torej pri parametrih, po katerih ocenjujemo uspešnost in učinkovitost knjižnične dejavnosti.

- **Obisk knjižnice z namenom izposoje** (tudi vračilo gradiva ali podaljšanje roka izposoje) se je v primerjavi z letom 2018 **povečal za 18 %**. Ko upoštevamo vse obiske knjižnice (tudi obisk prireditelj) se je **obisk povečal za 16,4 %**. Po posameznih oddelkih je gibanje različno. **Obisk z namenom izposoje gradiva** in uporabe knjižničnih storitev se je v primerjavi z letom 2018 zmanjšal samo v izposojevališču Kapla (4 %), v vseh krajevnih knjižnicah se je povečal: na Muti za 1 %, v Vuzenici za 16 %, v Ribnici na Pohorju za 27 % in v Podvelki za 36 %. V osrednji knjižnici Radlje se je povečal za 24 %. **Izposoja gradiva** se je v dveh oddelkih knjižnice zmanjšala; v knjižnici Muta za 3 % in v izposojevališču Kapla za 11 %. V ostalih oddelkih se je izposoja povečala: v osrednji knjižnici Radlje in v knjižnici Vuzenica za 17 %, v knjižnici Ribnica na Pohorju za 25 % in v knjižnici Podvelka za kar 79 %.

Čeprav so knjižnične zbirke v oddelkih Knjižnice Radlje ob Dravi manj aktualne in vsebinsko manj ustrezne zaradi večletnih nezadostnih nakupov aktualnega gradiva, je zelo pomembno vsako ustrežnejše vlaganje v nakup aktualnega gradiva, da se k obiskovanju knjižnice privabi

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

člane, ki bi sicer aktualno gradivo iskali v drugih okoljih. V letu 2019 je bilo za nakup gradiva namenjenih več sredstev in delno je povečan obisk in izposoja prav gotovo odraz aktualnejše zbirke. Prav tako ustrezne dejavnosti za spodbujanje branja povečajo interes za obisk knjižnice in izposajo gradiva. V letu 2019 beležimo tudi močan porast medknjižnične izposoje, s katero omilimo pomanjkanje strokovnih gradiv. V letu 2019 smo si iz drugih knjižnic za naše člane izposodili 126 enot gradiva in 2 krat naročili fotokopije iz gradiva, v letu 2018 pa 92 enot gradiva.

Poleg konvencionalnega gradiva smo v letu 2019 izposodili 154 elektronskih knjig, v letu 2018 pa 97. Na tem področju se stvari sicer počasi, pa vendarle izboljšujejo, smo pa povsem odvisni od ponudnika, to je portala Biblos, ki deluje v okviru založbe Beletrina.

Skupna ugotovitev je, da se interes za obisk knjižnice ohranja, oziroma se je v letu 2019 povečal in je tako **najvišji v zadnjih petih letih**. Prav tako beležimo močno povišanje izposoje gradiva po večletnem vztrajnem upadanju. Izposoja je tako v letu 2019 **najvišja v zadnjih treh letih**. Dodati pa je vseeno potrebno dejstvo, da primerjava s prejšnjim letom ni povsem realna, ker je bila osrednja knjižnica skoraj dva meseca zaprta zaradi selitve na drugo lokacijo. Nihanja statističnih vrednosti po posameznih oddelkih pa so tako stalnica in mnogokrat odraz nerealnega prikaza v odstotkih, ki na številčno majhnih vzorcih, podajo nekoliko popačeno predstavo.

- **Odpiralni čas knjižnic** je v letu 2019 ostal enak kot v letu 2018, to je 93 ur odprtosti tedensko in v poletnih počitnicah 60 ur tedensko. Skupno je bila knjižnica odprta 4.301 uro, kar je za 374 ur odprtosti več kot v letu 2018. Osrednja knjižnica Radlje je bila v letu 2018 namreč zaprta zaradi selitve na novo lokacijo od 3. maja do 21. junija. Zaradi obnovitvenih del je bila tako v letu 2018 kot v letu 2019 krajevna knjižnica na Muti zaprta 4 dni. Odpiralni čas je pomemben parameter pri ugotavljanju dostopnosti knjižnične storitve v posameznem lokalnem okolju. V prihodnosti je potrebno stremeti po povečanju odpiralnih časov v vseh krajevnih knjižnicah, kot tudi v osrednji knjižnici – seveda ob povečanju števila zaposlenih strokovnih delavcev. Krajevni knjižnici, ki še nista odprti v skladu z Uredbo o osnovnih storitvah knjižnic bomo s 1. 4. 2020 odprli dodatno: knjižnico v Podvelki za dodatnih 5 ur in knjižnico v Vuzenici za dodatne 3 ure. Z novimi zaposlitvami strokovnih delavcev, se bodo zmanjšala tveganja za zapiranje knjižnic ob nenačrtovanih odsotnostih zaposlenih, saj za nemoteno delo knjižnice sedaj skrbi 5 strokovnih delavk.
- **Število aktivnih članov knjižnice**, ki v letu obišejo knjižnico vsaj enkrat, je bilo v letu 2019 **2889 in se je v primerjavi s prejšnjim letom povečalo za 3 %**. **Vpis novih članov je ostal enak kot v preteklem letu**: 334 novih članov. Knjižnico vsaj enkrat v letu obiše 18,39 % prebivalcev, če pa se osredotočimo na populacijo otrok in mladih do 15. leta starosti, je od teh aktivnih članov knjižnice 62,25 %. Povečanje aktivnosti članov v letih 2018 in 2019 je najverjetneje delno tudi posledica preselitve osrednje knjižnice na novo lokacijo. Ko sledimo večletnemu trendu in povprečju namreč ugotavljamo, da se je do leta 2018 tako vpis novih članov kot tudi njihova aktivnost zmanjševala. Naše aktivnosti na področju pridobivanja novih članov in motiviranja za obisk knjižnice bodo morale biti v bodoče še intenzivnejše, za kar bi potrebovali več kadra in sredstev. Vsekakor je ustrezna, sodobna ponudba knjižnice, z aktualno knjižnično zbirko najboljši argument za včlanitev in aktivno obiskovanje knjižnice. Tudi struktura aktivnih članov bi lahko bila drugačna, če upoštevamo demografsko in socialno stanje v našem okolju. Med aktivnimi člani knjižnice je 9 % predšolskih otrok, 36 % osnovnošolcev, 11 % dijakov, 5 % študentov, 22 % zaposlenih, 9 % nezaposlenih in 8 % upokoencev. Predvsem bi pričakovali večji odstotek včlanjenih nezaposlenih oseb in upokoencev.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

- V letu 2019 se je v primerjavi z letom 2018 **povečalo število prireditev in dejavnosti za 32 %, obiskalo pa jih je za 5 % manj udeležencev**. Vedno poudarjamo, da nam ni toliko pomembno število prireditev in dejavnosti, kot njihova kvaliteta. Posebej pomembne so vse oblike spodbujanja branja, ki jih izvajamo ali sami, ali v sodelovanju z območno knjižnico Ravne ali v sodelovanju z vrtci, osnovnimi šolami, ustanovami in društvi na našem območju. Poleg tega, da sprti posodabljam in prilagajamo dejavnosti, smo tudi v letu 2019 razvili novo dejavnost: sovica v vrtcu, katere udeležba se še ne odraža v številkah tega poročila, ker poteka do pomladi 2020, odraža pa se finančni vložek v dejavnost. V višjem številu dejavnosti se odraža knjižna uganka, ki se izvaja v dodatnih dveh enotah knjižnice. Obisk prireditev je realno v porastu, vendar v primerjavi z letom 2018 nižji, ker so bile v letu 2018 v sklopu preselitve osrednje knjižnice izvedene vsaj tri aktivnosti, ki so bile množično obiskane: selitev knjig z nahrbtniki za najmlajše, živa veriga in slavnostno odprtje knjižnice.

Za izvedbo prireditev smo porabili 7.534,48 €, v letu 2018 pa 4.950,84 €, s tem da je v tem znesku vključen tudi strošek za promocijski material in storitve povezane s prireditvami. Da ne bi dodatno obremenjevali občinskih proračunov, smo pokrivanje načrtovanih povečanih izdatkov na tem segmentu v finančnem načrtu načrtovali z lastnimi sredstvi in to tekom leta tudi uresničili.

Vse dejavnosti so načrtovale, izvedle in organizirale redno zaposlene delavke, saj smo za dodatno pomoč imeli le dva prostovoljca, ki sta skupno opravila 78 ur prostovoljnega dela.

- Za izvajanje takšne knjižnične dejavnosti, kot jo predvidevajo zakonske določbe in bi jo naši občani morali imeti, bo v bodoče **nujno zaposlovanje novih strokovnih delavcev**. Pravilnik o sistemizaciji delovnih mest in kadrovski načrt, izdelan na zakonskih podlagah (zakon in pravilnik) predvidevata 7 strokovnih delavcev, sedanje delo pa izvaja 5 strokovnih delavk, kar predstavlja 71 % kadrovske zasedbe. Zaradi tega je razumljivo, da ne moremo izvajati več strokovnih del, med katera spadajo intenzivnejši prispevki stroki, izvajanje domoznanske dejavnosti, bolj načrten in učinkovit razvoj ter izvajanje dejavnosti za spodbujanje branja in razvoj vsakovrstne pismenosti ter večja odprtost vseh knjižnic v mreži. Prav tako pa bi bilo nujno povečati permanentno izobraževanje strokovnih delavcev, saj se vsaj zadnjih osem let udeležujemo le najnujnejših izobraževanj, torej tistih, brez katerih knjižnične dejavnosti ne bi mogli izvajati.
- **Prostori knjižnic** so povsod ustrezni, razen v knjižnici Vuzenica, kjer je nujna širitev ali preselitev in nakup nove pohištvene opreme. Knjižnica sodeluje z občino Vuzenica pri načrtovanju novih ali prenovljenih prostorov ter pri iskanju možnosti za pridobitev finančnih sredstev za novo pohištveno opremo.

Občina Muta je v letih 2018 in 2019 namestila novo stavbno pohištvo v svoji krajevni knjižnici in opravila temeljito vzdrževanje z odpravo poškodb na stenah in stropu ter na novo prebelila prostor.

Preselitev osrednje knjižnice v središče Radelj se je izkazala za zelo pozitivno. Izboljšala se je namreč dostopnost do knjižnice, ker je v stavbi dvigalo ter ustreznost lokacije, ker je v samem upravnem središču. Zelo pozitivno se je izkazala tudi razporeditev posameznih prostorov knjižnice. Seveda pa je odprtih še veliko možnosti za izboljšanje pogojev za obiskovalce in za oblikovanje ponudbe dejavnosti, ki bo privlačna tudi za sedaj zgolj potencialne uporabnike

Posodobitev opreme: v letu 2019 smo za prostore in uporabo zaposlenih dokupili najnujnejšo opremo: štiri manjše omarice, računalnik, tiskalnik nalepk, tri čitalnike črtne kode za izposajo.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

Za uporabnike smo v osrednji knjižnici kupili 2 tablična računalnika, tiskalnik in projektor. Za uporabnike krajevne knjižnice Muta smo kupili štiri fotelje, televizor in DVD predvajalnik. Za uporabnike smo kupili še opremo, ki je namenjena uporabi v vseh enotah, odvisno od programa in potreb: elektronski kazalnik za uporabo pri projekcijah in štiri 3D pisala za izvedbo ustvarjalnih delavnic tehnične narave.

Nakup smo financirali z lastnimi sredstvi in iz presežka prihodka iz prejšnjega leta v skupni vrednosti: 3.279,69 €. Delno je nakup opreme za uporabnike: tiskalnika in dveh tabličnih računalnikov, na podlagi uspešne prijave na neposredni poziv sofinanciralo Ministrstvo za kulturo: 800 €. Pohišstvo, televizor in DVD predvajalnik je na podlagi izraženih potreb in odobritve v proračunu občine financirala Občina Muta v celoti: 1.628,43 €.

Skupno je vrednost osnovnih sredstev znašala: 5.708,12 €. Tako sofinanciranje iz lastnih prihodkov knjižnice kot iz sredstev Občine Muta je bila načrtovana v finančnem načrtu knjižnice. Spremenil se je nekoliko le točen namen; zaradi potreb, ki so se izkazale tekom delovanja in je bilo določeno opremo nujneje nadomestiti ali dopolniti.

- **Rezultat finančnega poslovanja:** rezultat poslovanja tekočega leta je **presežek prihodkov nad odhodki v višini 275 €** in je izkazan kot nerazporejen presežek tekočega leta. Za delovanje knjižnice smo v letu 2019 prejeli (sredstva občin ustanoviteljic + ministrstva + lastni prihodki) **249.211 €, za nakup knjižničnega gradiva 56.504,44 € in za nakup osnovnih sredstev 5.708,12 €**. Največji del prihodkov je knjižnica namenila za stroške dela: **188.855 €**.

Zaradi spremenjenih prostorskih okoliščin in predvsem zaradi povečanja prostorov za zaposlene na novi lokaciji osrednje knjižnice, se je v letu 2019 oblikoval nov dogovor o financiranju skupnih neprogramskih stroškov. Zaradi tega je prikaz odhodkov v finančnem delu poročila spremenjen, vendar vsekakor odraža pravo primerjavo s preteklim letom, ki pa zaradi selitve v letu 2018 še vedno ni povsem realna. Programski stroški so ostali na večletni ravni, neprogramski pa so se spremenili z ozirom na nove prostorske pogoje. Zaradi lažjega spremljanja jih bomo v nadaljnjih poročilih prikazovali ločeno.

Finančni rezultat glede na finančni načrt za leto 2019: glede na predviden in usklajen finančni načrt za leto 2019 smo porabili manj sredstev od načrtovanih na postavki neprogramski stroški. Razlika preveč zaračunanih materialnih stroškov se odraža v finančnem poročilu knjižnice in bo v dogovoru z občinami, ki so sredstva prispevala, usklajena do konca leta 2020. Na postavki programski stroški smo porabili predvidena sredstva občin in lastne prihodke, ki jih je bilo nekaj več kot smo načrtovali. Na postavki plače smo porabili nekaj manj sredstev kot je bilo predvideno v finančnem načrtu, ki pa so bila ob koncu leta usklajena z dotacijami občin. Na postavki nakupa knjižničnega gradiva smo iz lastnih sredstev prispevali nekaj več sredstev od načrtovanih – tudi zaradi uskladitve nakupa. Na segmentu nakupa osnovnih sredstev smo sicer realizirali kot smo načrtovali, le da smo iz lastnih sredstev namenili manj sredstev, ker smo s strani Ministrstva za kulturo prejeli sredstva, ki jih v finančnem načrtu nismo mogli načrtovati.

- **Ocena poslovanja na podlagi ocene delovanja notranjih kontrol, notranje revizije in nadzora zunanjih inštitucij:** ocenjujemo, da vzpostavljene notranje kontrole na vseh področjih dela in poslovanja dobro delujejo. V letu 2019 nismo imeli notranje revizije. V maju 2019 je bil s strani Inšpektorata RS za kulturo in medije opravljen inšpekcijski nadzor. Ugotovitev inšpektorice je bila, da krajevni knjižnici Podvelka in Vuzenica nista odprti v skladu z Uredbo o osnovnih storitvah knjižnic in z odločbo naloženo, da se pomanjkljivost odpravi s 1. 4. 2020.
- **SPLOŠNA OCENA POSLOVANJA** z vidika zagotavljanja pogojev za izvajanje dejavnosti s strani občin ustanoviteljic: **Knjižnica Radlje ob Dravi z enotami v Vuzenici, Muti, Podvelki, Ribnici na Pohorju ter z izposojevališčem na Kapli je v letu 2019 v okviru danih**

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2019

možnosti in sredstev opravila začrtan program dela. Vse občine ustanoviteljice so prispevale svoje pogodbene deleže za nemoteno poslovanje knjižnice.

Na podlagi izmerjenih rezultatov ugotavljamo, **da je bilo izvajanje knjižnične dejavnosti učinkovito in uspešno**, saj smo po več letih izboljšali vrednosti večine parametrov, ki jih pri merjenju uspešnosti upoštevamo. Povečal se je nakup gradiva, obisk in izposoja, prav tako se je povečalo število aktivnih članov in ostalo enako število novo vpisanih članov. Povečale in ustrezno prilagodile so se dejavnosti za spodbujanje branja in obiskovanja knjižnice. Četudi upoštevamo ne povsem ustrezno primerjavo s preteklim letom, ko je bila osrednja knjižnica 7 tednov zaprta zaradi selitve, se je interes za obisk, izposajo in včlanitev v knjižnico izboljšal tudi v posameznih krajevnih knjižnicah, kar je zagotovo odraz izboljšane ponudbe knjižnice: več nakupa novega gradiva ter večje število dobro zastavljenih in izvedenih dejavnosti.

Uspešnost knjižnice in vzdrževanje aktualnosti ponudbe knjižničnih storitev v lokalnem okolju je vedno bolj odvisna od številnih dejavnikov. Spremembe v družbi in s tem spremembe pričakovanj ter potreb posameznikov in posameznih ciljnih skupin uporabnikov vedno bolj narekujejo prilagajanje knjižnične ponudbe in spremembe knjižničnih storitev. Vendar v osnovi ostaja namen knjižnice isti in v najtesnejši povezavi s skrbjo za spodbujanje branja in pridobivanje znanja ter informacij nasploh. Za učinkovito in uspešno uresničevanje nalog knjižnice kot javne službe bo tudi v bodoče potrebno zagotavljati ustrezne kadrovske, prostorske, tehnične in vsebinske pogoje ter možnosti.

PRIPRAVILI:

Slavica POTNIK, direktorica
Danica LADINEK, računovodja

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Potnik S.', is written to the right of the library logo.